

Пл. сен. Б. Кравців, 3. К. УПС „Лісові Чорти“; пл. сен. Володимир Барагура, К. УПС ім. Пилипа Орлика; ст. пл. скоб Орест Гавришук, 1. Сам. Гурток УСП „Чорноморці“; ст. пл. скоб І. Головінський, 3. К. УСП „Лісові Чорти“; пл. сен. Я. Гладкий-Оріон, 10. К. УПС „Чорноморці“; ст. пл. Лариса Раковська, Едмонтон, Канада; пл. сен. о. Богдан Ганушевський-о. Бо-Ган, 10. К. УПС „Чорноморці“; пл. сен. М. Ганушевський-Янір, 10. К. УПС „Чорноморці“; пл. сен. Я. Рак, 2. К. УПС „Червона Калина“; ст. пл. скоб М. Турко, Австрія; ст. пл. Ярема Купчинський, 1. К. УСП „Бурлаки“; ст. пл. скоб Ігор Гриневич, 1. К. УСП „Бурлаки“.

ЯК РОЗЧИСЛЯТИСЯ ЗА ЖУРНАЛ „МОЛОДЕ ЖИТТЯ“

1. Ті, що платять вкладку, в якій є вже вміщена оплата за журнал „М. Ж.“, одержують журнал безплатно.
2. Всі інші платять за журнал на руки того, від кого його одержують.
3. Процент з вкладок за журнал „Молоде Життя“ треба висилати через дотичні К. П. П. до діловода господарки ППС.
4. Всі інші гроші з кольпортажі і на пресовий фонд журналу „М. Ж.“ треба висилати тільки на таку адресу:

Darmochwal Wolodymyr
Journal "Molode Zhyttia"
124 Park St., Orange, N. J.

На грошевіх переказі належить підписати особу, що є компетентна розчислятись. Ніколи не підписувати Гурків, Курців тощо.

При розчисленні подати на окремому листку:

- a) скільки грошей,
- b) за що — кольпортажа, пресовий фонд тощо,
- в) хто зібрав гроші.

Есенуальні інші висяєнення, напр., при пресовий фондї подати жертводавцїв, при якїй нагодї тоно.

Адміністрація журналу
„Молоде Життя“

ПЛАСТОВЕ ВИДАВНИЦТВО „МОЛОДЕ ЖИТТЯ“

München, Dachauerstrasse 9/II, Germany

поручає свої видання:

Юрій Старосольський

ВЕЛИКА ГРА

гутїрка про ідею і методу пластування. Марка на обгортці Лісового, ініціали Судомора, 3 ілюстровані вкладки. Мюнхен 1948. сторінок 68. 8°. ДМ 3, або доларів 0.80.

В ДОРОГУ

Пластовий Співаник за ред. В. Витвнського, Ю. Писецького, Б. Кравцева. — 6 розділів: Гімни, Пластові, Народні, Стрілецькі, Танки, Трубкові сигнали; стаття В. Витвнського про українську музику — українською і англійською мовами — 101 пісень. Мюнхен 1949. стор. 192. 16°. ДМ 5., або дол. 1.80.

ЗАПИСКИ УКРАїнського ПЛАСТУНА

4. 16. Володимир Янів: „До великої Метн“, стор. 19, ДМ 0,40, або дол. 0.10.
4. 17. Євген Кузьницький-Гут: „Наше довкілля під час мандрівки“, стор. 16, ДМ 0,40, або дол. 0.10.
4. 18. Яро Гладкий: „Пластовий Індивідуалїзм“, стор. 20, ДМ 0,40, або дол. 0.10.
4. 19. Юрій Старосольський: „Ідейний віряд пластуна“, й Атанас Мілянч: „Фізичний і господарський віряд“, стор. 19, ДМ 0,40, або дол. 0.10.
4. 20. Цюпа Палїв: „Поглиблюємо Пластову Працю“, стор. 16, ДМ 0,50, дол. 0.15.

Молоде Життя

Журнал Пластового Юнацтва

Ч. 4-5. (107-108)

НЮ ЙОРК — ДІТРОИТ

Квітень-травень 1952

... 29. квітня 1918 року в гарний погідний день майже вся чорноморська фльота зібралася в Севастополї. Там були величїй й горді лінійні кораблі, міноносці, торпедоносці, підводні човни та інше. О 4-їй годїні пополудні з корабля „Юрій Побїдоносець“, звїдки командував адмірал фльоти, залунав наказ:

„ФЛЬОТИ ПІДНЯТИ УКРАїнський ПРАПОР!“

Поспадали вниз червонї прапори, вгору дружно піднялися й весело замаїли на щоглах українські прапори. Весело забїглися серця свїдомих Українцїв, свїдків цієї важливої історичної подїї. Заграли сурми.

Це Україна віталася із своїм Рїдним Морем.

Море втішалося, побачивши рїдні прапори, яких не бачило вже від козацьких часів...

Молоде Життя

Журнал Пластового Юнацтва

Видає:
Організація Української Молоді „ПЛАСТ“
Дітройт

Editor:

Ukrainian Youth Organization "PLAST", Inc.
Detroit

Адмініструє:

Курінь УПС і Курінь УСП „Червона Калина“

Редагує Колегія

Адреса Редакції:

Яро Гладкий,
1730 W. Tioga St., Philadelphia, Pa.

або
Ольга Кузьмович,
70 Park Ave., Babylon, N. Y.

Адреса Адміністрації:

Journal "Molode Zhyttia"
124 Park St., Orange, N. J.

З М І С Т

	Ст.
У свято Юрія — Б. Кравців .	1
Про ясного лицаря, що пере- міг дракона — В. Барагура	2
Морські поезії — О. Влизько, Ю. Шкурулій, Я. Купчин- ський	3
29. квітня 1918 року — О. Гаврилук	6
Морське пластування — Я. Гладкий	8
Дух пластування — І. Голо- вінський	11
Засади безпеки під час пла- стових заходів	13
Напрямні організації гуртів морського пластування . . .	14
За господарське самовряду- вання і самостійність пл. юнацтва	15
З пластового життя	17
Зелене світло — Л. Раковська	19
Мандруймо — О. Гаврилук	19
Лисячі поради пластунам на мандрівку — І. Гриневич . .	20
Вісті з Альберти — о. Бо-Ган.	21
Новий шлях — Зірка	22
Пригоди переплетини — М. К.	23
Поради як безпечно плавати	26
Скоч до води	27
Дещо про ливни та вузли . . .	31
До Редакції пишуть	32

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

Ч. 4-5 (107-108)

Квітень-травень 1952

БОГДАН КРАВЦІВ*)

У СВЯТО ЮРІЯ

I.

*Золотом тьмає проміння розселені мряки,
Поїтом Твоєї одежі сади розцвітають.
Лицарю білий, приїдь і вітай помжє нами!
Ось вже за горами сніг й горить над толою Твої.
В росах і шухах потоків блистяться сліди
Золотокованим шляхом Твоїю коня . . .
О, не жмай, опромінений, нашої хати,
Квіттям і зеленню браму Тобі ми вквітчали,
Вічний вогонь запалили на сатурі своїй
Пі сїлля зустрінем Тебе й колагем золотим.*

II.

*Лицарю білий, що борешся з силами почі
Пі ранком звичаєм меташ на небо диск сонця
Пі пїтмю в долизах розободи з надзмарних вершин
Головом сїлого бою і блисками сирїл, —
Сили залізної дай молодим нашим тілам,
Радости й ритму змаганню і снарї мисрїдї,
Золота хучерям нашим і бронзи облуччєм,
Щоб і сильні ми були та й одважні, як — Ти!*

*) БОГДАН КРАВЦІВ (нар. 1904), журналіст і поет. Редактор „Молодого Життя“ в рр. 1923-28 (Львів) і 1947-49 (Авгсбург). Автор збірок поезій „Дорога“ (з пластового життя), „Промені“, „Сонети і строфи“, „Під чужими зорями“, „Кораблі“ і „Зимозелень“.

В І Д Р Е Д А К Ц І Я

З редакційних і технічних причин ми були змушені перенести далше друкування „Молодого Життя“ з друкарні „Свободи“ у Джерзі Сіті, Н. Дж., до друкарні „Америки“ у Філадельфї, Па. У зв'язку із перенесенням і налаштуванням технічних справ ми змінили первісний плян видати біжуче число „М. Ж.“ у місяці квітні, а натомість видаємо тепер число на 32 сторінки за місяць квітень і травень.

Це число виходить у другій половині травня і є призначене у своїй більшій частині справам морського пластування, нав'язуючи до ідеї українського Чорного Моря і дня 29. квітня 1918 року.

Не маючи нагоди у відповідній порі скласти побажання з нагоди Великодніх Свят, бажаємо в цьому числі усім нашим Дорогим Читачам і Прихильникам всього найкращого і дякуємо всім тим, що переслали нам побажання з нагоди Воскресіння Христового.

РЕДАКЦІЯ „МОЛОДОГО ЖИТТЯ“

Про ясного лицаря, що переміг дракона

(За англосаськими мотивами)

Бувши ще малим хлопцем Юрій молився гаряче до Бога.

— Дай мені стати лицарем правим і неустрашимим. Не заради слави, почести й багатства, але щоб щит мій захищав пересідуваних, а меч мій боронив покритвджених і ніколи не спляв кров'ю невинних.

І вислухав Господь молитви юнака, бо Юрій не лиш Бога зважав, але й рук прикладав. Завзято готувався до лицарського діла. Спав на твердому докі, ставав на зорі, вмивався студеною водою, із скромну страву. Мечем і щитом орудувати вчився, вчвал на верхівці конієм довгим у цілх попадав. У новий зброї через коня перескакував та напавоводи з ровесниками до мети бігав. Але не тільки тіло своє до лицарського стану готував. Ддав і про душу. Богу молився, з гріхів часто душу очищав, посту дотримував, милостиню чинив, убогим поматав, покритвджених захищав. До старших віком, духовних і жіноцтва шанобливо й увічливо ставився.

А коли справжнім юнаком став, пішов на службу до короля. А що всіма лицарськими чеснотами блисків і в боях мужньо борюся — швидко з паж справжнім лицарем став. Із рук королівських пояс лицарський, меч й остроги одержав.

Коли уцух брязкіт зброї в боях затяжних і лицарство, ворога прижмирили, у своєих потягло, сказав Юрій до короля:

— Пусти мене, володарю, у світ широкий, незнаній, лицарських припод зазнати та добро людям творити.

Діставши королівську згоду — папцер ясній надяг, щит із знаме-

нем хреста через плече перевівся і з вибраним лицарством у світ вирушив. А все лицарство в ясній зброї, з черленими хрестами на щитах і з білими прапорцями на ратицах. І всі заприсяглися добрій сираї служити.

А був у сусідньому королівстві Чорний Принц, що з сатаною спілку держав. На високій горі, у недоступному замчиці жив, лулікою на кущів і путників нападав, добро їх грабував, життя відбирав. А люд, що йому був підлеглий, немилосердно гнобив, вдовам, сиротам і убогим кривду чинив.

І рушив Юрій, щоб Чорного Принца звоювати, або на путь праведну навести. Перестрів його Чорний Принц із потужними похилцями чорних лицарів.

— Хто ти такий і чого в ріг свій сурмиш та посідоєсті мої тривожиш?

— Я Юрій, а це моє лицарство, що Богу служити й за Правду, Добро й Красу стояти поклалося! — дзвінко відрік юнак.

Почувши таку мову, кинуло чорне лицарство свою броню та в розтіч пішло. Залишився на полі тільки Чорний Принц та вірні його пажі.

Як пристало на правого лицаря, Юрій вийшов перед воїв своїх та сказав до противника:

— Станьмо до поединного бою!

І вдаривши верхівців острогами та похиливши ратища, ринули лицарі проти себе. Сім разів кришили копія і сім разів пажі подавали їм нові. А за останнім разом обидва упали на землю.

Клячав ще Юрій на коліні, як уже Чорний Принц рубоноув його

булатом по зброї ясній. І кров потекла під Юрієвим панцером. Та ще потужніший був удар Юрія, що вибив меч із десниці противника.

— Крови твоєї не прагну, — гукнув Юрій. — Життя тобі дарую, якщо визнаєш свої гріхи, каяття збудуш у собі та до Бога навернешся.

І пририк Чорний Принц так зробиши з і з того часу став праведною людиною.

* * *

Пішла по всьому королівстві й сусідніх землях слава про ясного Лицаря Юрія. А він відпустив своїх воїнів додому, сах же рушив у світ, мавдриним лицарем ставши. Довелось йому раз їхати бором дрімучим. Сонце вже сідало на верхів'я дерев. Лицар і коном потули втому. І надумав Юрій відпочити. На галявині пристанув, коня розкульбачив, плотом скинув, підни-

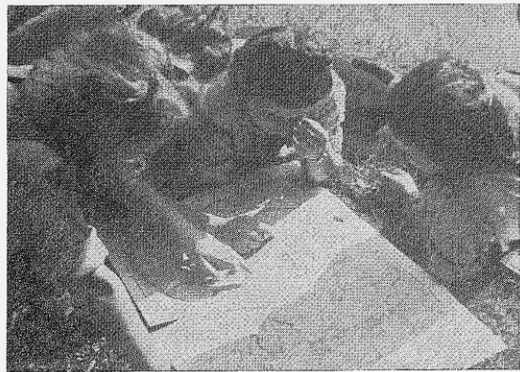
ки панцера попустив, коніє вбив у землю та із щитом і мечем у руді під розлогим дубом лягти зібрався.

Гульк, аж на узліссі, до дерева прив'язана дівчина стоїть та гірко плаче-ридає. Мабуть якісь чорно-книжники над красунєю злуцастіся — хайнула в Юрієвій голові.

— Хто сміє кривду тобі чинити, дівчино? Скажи, а щит мій захищить тебе і меч оборонить.

Здержуючи ридання, дівчина ро-казала лицареві всю правду. Що батко її — король цієї країни. Та лютій змій-дракон навістив її батьківщину й кожного місяця людської жертви на добичу домагастся. А ось прийшов травень і на черзі тепер вона — королівська донька. Ось-ось стане ревти дракон і за хвильну королівна розпроцається з життям та жажливою смертю згине.

І справді. Громовий рев напов-

Найбільша радість для тих, що мандрують за картою тоді, коли у незнаній околиці траплять на влястиву дорогу...

нив повітря, аж земля задрижала. Недалеко на холмі із скельної печери випов змії крилатий. Паща вогнем і сіркою дише, велетнським хвостом змії землю б'є. У сторону королівни повзе.

Та не встиг змії з-поміж каміньок вилізти, як уже Юрій був коло нього. Високо в стременах піднявся, копійс змії до землі пришив, харалугом погану голову відрубав. Королівну врятував, країну від страшного дракона визволив. Не прийняв за чин свій дарів і почесей. Тільки визволеному народові Богу молитися казав, а сам далі в світ поїхав добро чинити.

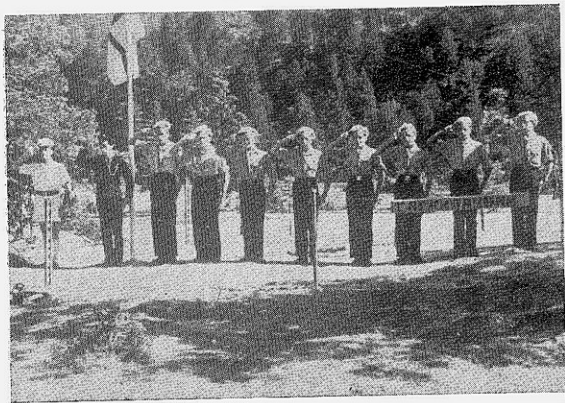
* * *

За богоугодне й богобоязливе

життя, за перемоги не лиш над злими людьми, але й над людськими пороками, названо цього лицаря чесного св. Юрієм-Перемождем. Став він улюбленим святим усіх народів. Й український народ почитає того святого воїна, а славне лицарство Запорозьке образ його на своїх коровах носило та, йдучи в бій за слухну справу, співало:

Нам pomoже св. Юр
Слави добувати...

Став св. Юрій-Переможець патроном українського пластуства, що Богові, батьківщині й ближньому служить та в житті шляхами данного лицарства прямує.

Залога судна „Сагайдачний“ віддає почесь під час підняття національного прапору і прапору Чорноморської Флотії перед ранньою молитвою. На правому крилі пл. сен. о. Б. Ганушевський, діловод морського пластування Уладів в Будаї ГКП-ів і ст. пл. Войтович, командант залоги. Пластуни юнаки, члени 5. К. УПНО у Міттенвальді.

Олекса Влизько *)

МАТРОСИ

Загартовані сонцем, вітрами,
Передливши морями світи, —
Ми крім рейду не маємо брами,
До якої прийти!

Серце кинувши в шторми і штиль,
Ми в обличчя плоєм сатані,
І незрушно на тонни, на милі
Розраховуєм дні!

Наша зброя гвинтівка і кортик,
Наші думи морський буреціт,
Наше серце у чорному порті,
Де цвіте антрацит!

Юрій Шкурупій *)

ІЗ ЦИКЛУ „МОРЕ“

От шкпером коли б я був,
То розпустив би всі вітрила,
Щоб вітер щогли долі гнув
Та буря в зливях вила...

Жахлива ніч... Хай шторм гуде!..
Хай тьма мішається з водою,
Горами хвилі хай несе
У вічі чорною марою...
У безвість ліне корабель,
— Набридло те, що було вчора, —

В п'ятім вставоть кордоні скель
І гриві спіненого моря...
Розхристана, нервова муть
У недосяжне б'є склепіння; —
Незнана у безоднях путь
І десь далеко Україна...

О, море... Нескінченна даль...
Колиска бур і урагана,
Землі кісток одвічний праць
Та буйних мрій омана...

Ярема Купчинський

НІЧ НА ОКЕАНІ

Сяйво блідавого місяця
Грає на плесі гładкім...
Скаче, підноситься, б'ється
Сном неспокійним рвучким,
Жваво тікає з долини,
Наче боїться глибин.

Наче оковані кришею
Обрій, далекі моря,
Думка летить блискавицею
Ген, де заморське життя.
Серце шепоче чомусь:
„Я в Україні лишуь...“

Атлантийський Океан 10. грудня 46.

*) ОЛЕКСА ВЛИЗЬКО (1908-1934) — один із тих молодих поетів, яких розбудила стихія відродженого українства 1920 рр. Романтика моря, портів, бурі і силного безоглядного капітана („Баллада про Летючого Голяндця“). Збірки: „За свільного скажу“, „Живу, працюю“, „П'яний корабель“. Захоплений зпочатку романтикою революції і повстання гноблених („Бій на Кадетському шосе“) згодом став „неблагонадійним“. Лебедийнй спів його це „Баллада про остаточно короткозоре Ельдорадо“: „бо власна земля — холодна, німа, бо власна земля, — як завжди, — тюрма.“ Розстріляний більшевцями 1934 р.

*) ЮРІЙ ШКУРУПІЙ — український поет і журналіст, нар. 1903 р. в Бендерах, вчився в Києві. Автор збірок поезій „Психотези“, „Барабан“, „Жарини слів“, „Море“ і „Зіма 1930 року“. За останню збірку більшовики заслали його на Соловки і про дальшу долю поета нічого невідомо.

29 Квітня 1918 року

Двадцятьчотири роки тому, дня 29 квітня 1918 р. о год. 4-й ноноя. на палубі зійняного адміральського корабля „Юрій Побідоносць“, що стояв зайкорений у севастопільській пристані, пролунала команда чергового: „Усім стати до борту!“ На цю команду по-старому, як це бувало у боєвій чорноморській флотії уся залога стала вздовж борту обличчям до середини.

„На прапор і тьюст — струнко! Український прапор піднести!“

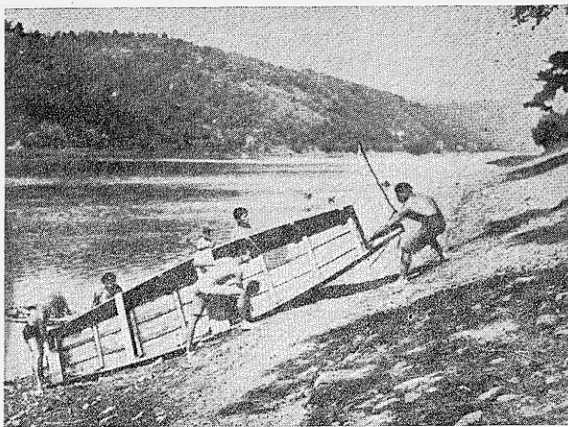
І під звуки сурм злетів на кермову щоглу український прапор. У цей час на цілій великій флотії

залопотали з вітром українські національні прапори і прапори української державної флотії.

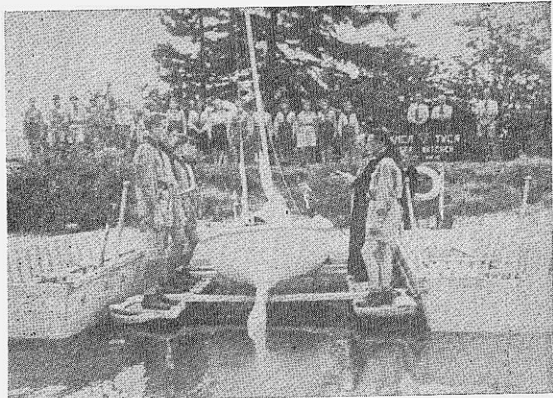
Яке значення має ця подія для нас?

Факт, що чорноморська флотія підняла український прапор засвідчує, що Чорне море — Українське море. По ньому плавали княжі човни і козацькі чайки. Новітня доба української історії була б неповна, якщо б у ній по Чорному морі не плавали теж модерні українські панцерники і торговельна флотія.

Коли мріємо про самостійну у-

Учасники табору морського пластування в Монастирку н. Дністром в 1928 р. — витягають „кряну“, щоб підлатати. По середині — перед човном — бл. в. ст. пл. Сергій Костельний, „Чорноморець“ — член Пластового Центру в рр. 1933-40, що згинув застрілений більшовиками при переході через границю у 1940 р. з важливими пластовими дорученнями.

Посвячення вітрильного човна в таборі К. УСП „Водяник“ на острові „Мала Береза“ на озері Штаффельзее в 1947 р. Посвячення доконав пл. сен. о. Богдан Ганушевський. На горі на лівому крилі стоять Головний Командант Пластуни, Верховний Пластун і пл. сен. І. Веприк, командант табору, Пластунки і пластуни з Пластової Станції у Міттенвальді.

країнську державу, то звичайно у нас зроджуються два поняття: Київ — Львів. Та ми не сміємо забувати на слова Дмитра Донцова: „Для нації немає самостійности без моря — моря без самостійности!“

Історія змалює нам образ росту одних народів і занепаду других. Духові прикмети даного народу були одним із чинників, що рішав про його розвій чи загибель. Сильні народи зуміли розбудувати свої держави до могутности й боронити їх від нападів із-зовні. Слабкі народи незмінно падали під ударами займанців. А одних із дуже важливих чинників, що допомагали народам бути здоровими і сильними — було й є море.

„Море — це вихід з рідного загумінку, море — це злет у незнане, велике море — це те, що немає меж, це поле понесу для великих і сильних...“

Та, щоб могли повністю черпати всі ті вартості, що випливають з посідання моря, треба нам мати чим і ким його опанувати; треба нам плекати культ Українського Моря.

Зокрема треба нам плекати традицію Українського Чорного Моря серед пластової молоді, а через неї теж і між цілим українським громадянством. Бо Чорне Море для нас так само дороге, як Дніпро чи Карпати.

Морське пластування

Морське пластування це не новий Пласт, а тільки одна із форм пластування. Хоч не всі зайняття відбуваються на морі, а тільки в більшості на ріках і озерах — ця назва прийнялася в нашому Пласті та добула собі право громадянства. Практично вона підкреслює те, що всяка частина зайнять відбувається на воді, а ідейно вона пов'язує Пласт із українським Чорним Морем.

Морське пластування дає дуже добру нагоду передовсім юнакам старшого віку поширити свої пластові зацікавлення, знання і вмінності на інші ділянки ніж ті, що є схвалені у трьох основних пластових пробах — ми сказали б у рямках класичного пластування — та дає можливість пластовій молоді перенести пластування на дальші терени широкої природи — потоки, ріки, озера і моря. В цей спосіб відчиняються нові шляхи для пластової служби, вишколу і нові терени для здобуття та прослідження. У парі із романтикою, що є тісно пов'язана із пригодами на

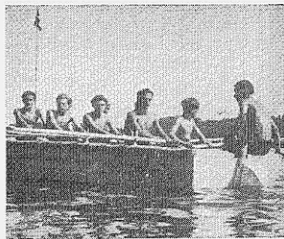
морі та високими вимогами до них, що виростають на підбій невідомих водних просторів — морське пластування стає дуже важливим виховним засобом у Пласті.

Початків морського пластування треба шукати в нашій організації у 20 рр. Точніше в роках 1926-27. Ця ідея зродилася незалежно, але майже одночасно у трьох більших пластових групах: Львів, Перемишль і Стрию. Перемишльський Сян, львівський став „Світез“ та ріка Стрий і поблизький Дністер давали тим осередкам найкращу нагоду познайомитися з водою та з її проблемами, що пов'язані з зайняттям на воді.

Переломним роком треба назвати 1927 рік, коли то відбулися дві більші водні прогулянки Дністром. Одна зі Стрия до Заліщик, організована членами 5. К. УПЮ ім. Ярослава Завобовника, а друга з Галича до Заліщик, організована новозаснованим Курнем У.С.П. „Чорногорці“. Довкруги тих двох прогулянок розвинулося зацікавлення морським пластуванням не тільки

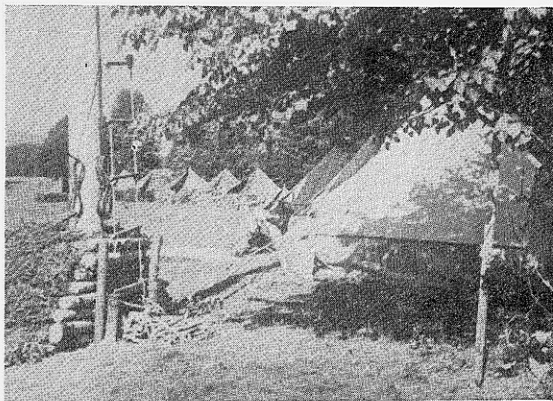
у самому Львові, але теж і у трьох інших пластових групах, що в тій ділянці відіграли поважну ролю, а саме: в Рогатині, Станиславові й Тернополі. З тих місцевин — Львів, Перемишль, Стрий, Станиславів, Рогатин і Тернопіль — не тільки було найбільше тих, що зацікавилися морським пластуванням, але теж звідти вийшли всі видатніші ініціатори цієї діялки.

Все ж таки, не зважаючи на вже загальне заінтересування тією діялкою, тільки одна пластова частина К. УСП „Чорногорці“ поміж пластунами і на короткий час Курині УСП. „Дністриянки“ і з Тернополя окреслили себе, як частини морського пластування та вели широку діяльність у тому напрямі. Великі технічні труднощі, брак

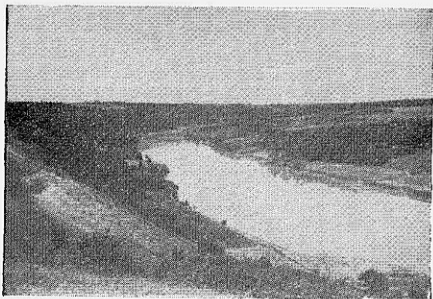

Гурток юнаків, учасників МВК на Великій Березі під час вправ у веслуванні.

фондів, а передовсім заборона Пласту в 1930 році не дозволили на поширення тієї діялки пластування на дальші пластові частини. Хоч

Вид на шатра учасників Міжзонального Вишкольного Курсу на острові Велика Береза, на озері Шгафальдзее, в Німеччині. На ліво пластава машта, високого на 28 метрів. Щоб машт вдержати під час бурі, зроблено спеціальне гніздо із бальків та закріплено сталевими реями. По штуровій драбині стійкові вилазили на бузькове гніздо на висоту 20 метрів, щоб стежити за човнами. Машт помилу і у виконанні ст. пл. Яцева з 1. К. УСП „Бурлаки“.

Вид на ріку Дністер біля села Монастирок, де в роках 1926-30 відбувалися табори морського пластування. У ліску — на плоскій березі — були приміщені шатра таборників; на березі, біля трьох дерев була розташована пристань і кухня. Поруч була велика площа для вправ і спортивних гор. Лісок і площа були власністю о. Гаванського, пароха в Луці н Дністром.

Учасники водної мандрівки на шляху Стрий-Залищани, члени Б. К. УПУ ім. ки. Ярослава Осмомисла в Стрию, річками Стрий-Дністер. На фото: Осни Гришак (перший на горі); другий ряд від права: Ярослав Рак (тепер місто-голова ГПС); Ст. Мішкевич, Ст. Тижбір; в долинний ряд: від права: Вол. Левинський, Вол. Найда, Роман Рак (Мантук) тепер в Англії, Зинику робин Ю. Гошовський, учасник прогулянки. Місце: горбонина біля Нижнева над Дністром.

деякі Курені, як напр. К. УСП „Лісові Чорти“ теж заінтересувалися тією діяльністю і його члени відбули велику прогулянку річками Воляни та Полісся.

В рр. 1928-30 відбулися три табори морського пластування в Монастирку над Дністром, організовані К. УСП „Чорноморці“ і один табір морського пластування, організований К. УСП „Дністриянки“.

В 1930 р. „Чорноморці“ закупили теж і перший моторовий човен, що викликало в тому часі не меншу сенсацію в наших кругах, як вибух атомової бомби у теперішніх часах. Щоб поглибити своє знання морських справ, деякі члени того Куреня їздили потаємно до Данцігу над Балтійське море, щоб побачити, як виглядає правдивий корабель. Але це були часи правдивої романтики і захоплення морем.

В рр. 1930-45 після заборони

Пласту виринули інші пластові проблеми, що не дали можливості піддержати і поширити цю діянку.

Щойно в рр. 1945-48 відновлено цю діянку з поворотом. Притокою до цього буз Міжзональний Вишкільний Курс у 1947 році, організований ГР УПУ на острові Вел. Береза на Штаффальзеє в Німеччині. В цьому таборі введено знову вишкіл морського пластування: плавання, веслування, водну піонерку тощо. У висліді того табору покликано до життя діловодство морського пластування Уладів у Булаві Г. К. П-ів, що в його рамках пізніше відбуто вишкільний курс морського пластування на озері Штарібергерзеє і табір морського пластування на Вальххезе. І курс і табір мали до диспозиції багато технічного вряду та досвідчених інструкторів і виконали поважне завдання. В тих роках основилися дві нові частини, що покладали своїм завданням морське пластування: К. УСП „Водяник“ і Сам. Гурток УСП „Чорноморці“ (давніший Ю. К. УСП „Чорноморці“ перейшов у міжчасі до Пластового Сеніорату).

Сьогодні — в різних пластових групах основиються знову Гуртки морського пластування У. П. Ю. І це самозрозуміле, бо ж сьогодишні умовини — з багатством великих і сплавних рік, величавих озер, близьким доїздом до океанів майже для всіх пластових груп на цілому світі — де тільки є наші пластуни — до цього найкраще надаються. З другої сторони багатство фахової літератури та достатність технічного вряду якнайбільше сприяють цій діялці пластування.

То ж усім зацікавленим морським пластуванню бажаємо найкращих успіхів.

І. Головінський

Дух пластування

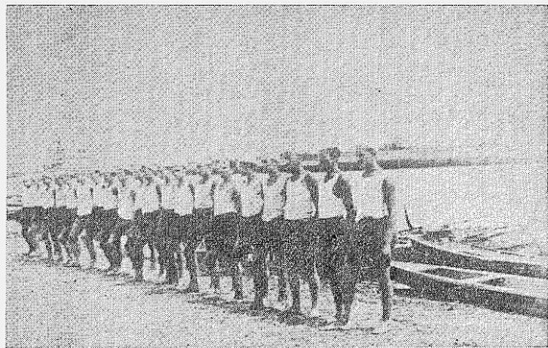
Кожного року весною та літом, як тільки природа оживає від зимового сну, — оживає, немов весняні води, пластоє братерство. Починаються прогулянки, таборування, змагання до все вищого та кращого в житті.

Пластоє братерство живе питомим собі життям, одні менше, а другі більше пригадуються, що є властиво тим рушієм, який наказує пластунам вирушати в далекі мандри, здобувати невідоме... В чому криється та сила, що духомо в'яже пластуни, в одну сторону своєї цілі організації.

Життєва сила Пласту — це дух шукання нового, здобування все чогось високого, внеслого, це — мандрівка до Великої Мети. Людина вже по своїй природі бажає все щось нового віднайти чи то в

діялці мистецтва, науки чи подорожувань. І всі великі винахідники, відкривачки невідомих просторів, завойовники непроходних пустель, були пластунами майбутнього. Для всіх них була питома свідомість, що не для себе, а для других вони здобувають майбутність. Та чи не найбільш характернішою прикметою було в них збереження в глибині душі палкої любови до своєї Батьківщини. Вони часто падали на дорозі до своєї мети, в сітках Сагари, проналях Гімалаях, в просторах закутою кригою Північного Бігуна. Одначе слава їхньої країни була відома світові, а пам'ять про них зберегло усе людство.

Як дуже подібними до тих мандрівників є сьогодишні наші пластуни, що хоч долею пригмушні

Учасники мандрівки „Лісових Чортів“ річками Воляни й Полісся над Бугом. На фото: Омелян Тарнавський, Володимир Мурський, Гриць Писевський (згинув під Бібркою в 1930 р.), Тарас Крушельницький (розстріляний більшовиками в 1934 році) та інші.

плисти світами, однак роблять вони це з думкою, що шлях їхній це тільки один етап у мандрівці до Великої Метя.

Хоч, що правда, перед пластовою організацією не стоять до здобуття невідомі простори, проте кожний пластуна має ще більше, вичуджене завдання. Прослідити своє оточення, зможізувати себе душевно до боротьби, здобути загальну опінію для найвищої цілі кожного пластуна, щоб братерство запанувало у нашому народі, а справедливості поміж народами землі. Від душевної настанови багато залежить, чи пластуна зрозуміє суть пластування у ширшому розумінні слова, у відношенні до потреб власного народу та чужих. Якщо пластуна, що силою обставин опинилися поза Рідним Краєм, зберігають у серці Рідну Батьківщину, коли вони свідомі, що мандрівниками вони поза межами Рідного Краю, тоді вони правдиві пластуни.

Далеке розпорощення пластуни майже в усіх країнах світу, це не слабкість, а сила пластової організації. При вмілій підборі засобів серед різних обставин, може Пластуна здобути великі впливи і то не в одній, а багатьох країнах. Рівночасно виробляє у своїх членів почуття власної вартості, почуття, що навіть одиниця для Пласту є вартісна.

Сьогодні Пластуна має представників майже в усіх країнах та континентах земної кулі. Їх праця та пошва багато причиняється до поширення доброї опінії про нашу Визвольну Змагання, тим самим ставляючи Пласту високо в очах нашого громадянства. Кожне місце пластуна, де б він не перебував, може бути вирішальним становищем, на ньому лежить честь пластової організації та добро нації. Нікому бо не відомо, як розвинується подія, а кожний добрий вчи-

Група учасників Міжнародного Висхідного Курсу у Ваєрн в 1948 році в дорозі на одно з довколишніх озер на вправу у плаванні та веслуванні.

нок пластуна, це одна цеголка до спільної будівлі, своєї Самостійної Держави.

Гін до здобуття своєї держави — дух пластування розкинув сьогодні пластуни по всіх усядах. Багато із них стоїть у перших лавах походу до Великої Метя, багато жертвує своє життя в боротьбі з найбільшим злом світа, щоб краса й справедливість запанували на землі. На кожному кроці Пластуна має своїх представників: в далекіх тайгах Сибіру, у рідках Повстанської Армії на Україні, в боротьбі за волю людства на Далекому Сході та Корей. Напевно, як загорить того року по всіх усядах пластові ватри, то їх подум'я з'єднає в одну ісі пластові серця. Неодій пластуна буде згадувати у світлі ватри етапи мандрівки до Великої Метя: карпатські звори, альпійські ліси, заправу до дальшої дороги... чужину, океани, Далекий Схід та Корею...

В подум'ї палаючої ватри, мов лядця на білому коні, буде проявлятися юнацтва дух пластування. Мандрівки, табори, а понад усе — боротьба.

Боротьба за Велику Мету, щоб свобідно та могутньо запалала на карпатських полонинах — Велика Ватра Перемоги.

Засади безпеки під час пластових занять на воді

(На основі Об'яви ГКП-ів, поміщеної у ВБ ч. 2(10) — 51.)

Щоб забезпечити порядок, безпеку і здоров'я пластової молоді та інших осіб під час будьяких пластових занять на воді, всі пластуни і пластові виховники перестерігатимуть таких засад:

Жаден пластуна не буде купатися і перебувати у воді під час пластових занять без дозволу і нагляду виховника.

Жаден пластуна не залишить самовільно терену визначеного для безпосередніх занять на воді і під час них, не повідомляючи про те того, що має безпосередній нагляд над заняттями.

Кожний пластовий виховник, чи теж іна особа, покликана до нагляду над пластовими заняттями на воді, не має дозволу пластунам на купіль або плавання човном для висхідних чи розважових цілей, заки не розгляне і не переконається про таке:

він мусить мати доказ, що всі, що беруть участь у заняттях на воді, вміють перелітати принайменше 45 метрів (50 ярдів) в сорочці, підтанаків і скарпетках, а ті, що творять залог будьякого човна, вміють веслувати та обходитися із ним;

він сам мусить вміти перелітати принайменше подану висоту відстань і в подібних умовах, мусить уміти рятувати потапаючих і відрятувати неприготовних, а в часі виконування нагляд мусить бути фізично і духово приготований до кожного випадку;

він ствердить завжди попередньо безпеку місця та занять на воді і забезпечення приладу всі потрібні до рятівання приладдя з рятівничою ливною включно;

на поготіві, під час купелі, він встановить стійку із принайменше двох добрих плаваків, розібраних, але в тельних купельних плащак, що плавають на човні від сторони глибшої води, або ходитиме вздовж берега, при якому купатимуться пластуни, при чому стійкові не можуть купатися скоріше, поки всі не вийдуть з води;

(Всі ті вимоги виховник може не віддержати, коли заняття, або купіль від-

буваються на басейні або інших закритих водах, і коли він ствердить, що є окрема приписана охорона під час купелі та інших занять на воді.

Він є зобов'язаний завжди перелічити всіх пластуна, що беруть участь у пластових заняттях на воді — перед і після занять, а коли б ствердив брак когось із тих, що брали участь у заняттях, а самі заняття ще не скінчені і не видано ще наказу до відходу і, коли він не знає з цілковитою певністю, що бракуючий вишшов з води і відійшов, тоді виховник мусить повідомити про те прибережну сторожу, поліцію або іншу компетентну і найближчу установу для таких справ, та мусить переконатися, чи той, що бракує, не пішов до дому.

Судно будьякого типу під час будьяких пластових занять на воді мусить бути під команду довідничої особи, причому під час висхідних вправ у веслуванні, обслуговувати вітряні і обслуговувати моторні виховник мусить придержуватися тих всіх приписів, що обов'язують під час купелі, за винятком того випадку, коли виховник напевно ствердив, що вода, де відбувається висхідка на човні, не є глянша як 1.20 м (4 стопи) і що не грозить жадна небезпека чи то від наглої бурі чи то від інших човнів, що плавають у висхідних місцях та, що терен є під охороною рятівничої сторожі.

Жадне судно не вільно обжити під час пластових занять на воді вище критичного обтяження при даного човна.

Не вільно вживати до занять на воді жадного човна, що не має засвідчення проводу морського пластування на біжучий рік, за винятком таких випадків, де таке засвідчення видає компетентна держава або стейтова влада.

Провід морського пластування, щоб переконатися, що повні приписи будуть перестерігані, може зажадати, щоб особи безпосередньо відповідальні за пластові заняття на воді склали відповідні іспити перед комісіями, визначеними проводом морського пластування.

Напрями організації Гуртків морського пластування

(На основі Об'язи ГКП-ів, поміщеної у ВБ ч. 2(10) — 51.)

Головний Командант Пластунів дав почин в 1951 р. до організації Гуртків морського пластування за такими напрямними:

Пластуни-юнаки, що скінчили 15-ий рік життя і добули принаймні ступінь пластуна-розвідчика, можуть об'єднатися в Гуртки морського пластування, що будуть діяти самостійно, або при вже існуючих частинах.

Щоб забезпечити правильність діяльності в Гуртках морського пластування, компетентні пластові виховники: зв'язкові, кошові або Краєві Команданти Пластунів покладуть впорядників для тих Гуртків, що своїм знанням, пластовим виробленим і поставою гарантуватимуть успішність тієї діялки пластування.

Властиву самодіяльність Гуртків мор-

ського пластування мусить попередити двомісячний підготовний період, в якому треба зробити таке:

добрати впорядників для Гуртків та доповнити їхній вишкіл відповідно до потреб морського пластування;

добрати частів до Гуртків і зорганізувати Гуртки;

перевиколошити членів Гуртків у плаванні — найкраще у критих басейнах — та у вмістях користуватися різними приладами;

зазнайомити членів з вимогами проб морського пластування;

придбати виряд, як: човни, ливни, моряцькі мішки, сигналізаційне приладдя, рятівнічне приладдя тощо.

Наприкінці цього періоду кожний член Гуртка морського пластування виконає наступне:

запевнить, що перестерігає безоглядно Пластовий Закон;

посенить і підпише Заяву — Слово Морського Пластуна — такого змісту:

„Як морський пластуна даю слово, що зроблю все, що в моїх силах, щоб охороняти себе та інших перед випадками на воді,

щоб зазнайомитися із розміщенням рятівничого приладдя на воді і судні та вміти ними користуватися,

щоб бути готовим допомагати іншим, щоб постійно перестерігати гасло моря — „жінки і діти перед всіма“.

Після цього кожний Гурток може починати властиву діяльність морського пластування, згідно з вимогами проб та інструкцій.

О. Гаврилук

БУДЬ ПЛАСТУНОМ

Крізь невгоди, через труд
Ти повисяч гатовий будь;
Той пластуном, що поміч всім несе —
Братом і другом все,
Інших не заведе,
Добру раду дає!

Ярослав Рак

За господарське самоврядування і самостійність пластового юнацтва

Пласт, як самовиховна організація молоді має дати молоді нагоду виробити у себе між іншими теж самоврядні здібності. Тому основною виховною одиницею в Пласті є маленькі самоврядні гуртки, в яких молодь будує своє громадське життя з усіма потрібними функціями та діями, виробляє розуміння ваги громади, ініціативу до уліщень і планування, відповідальність за діляння, почуття правпорядку тощо.

При таких ставленні справи молоді прив'язується до своєї організації, створеної її руками і думкою, вона дорожить нею, бо це діло її рук, яке вона бачить, яким вона гордиться і яким може похвалитися перед старшими.

У нашій еміграційній суматосі літ ці основні моменти були дуже часто нехтовані і в багатьох випадках молодь замість будувати свою організацію сама, оглядалася на старших дорадників, яку то ініціативу вони виявляють, яку то роботу вони за неї зроблять. Тому теж у багатьох випадках замість самовиховної діяльності молоді ми мали виховну працю для молоді. Дальший розвій такого стану міг би довести до переїни пластової організації молоді на пластову організацію для молоді.

Ця небезпечна риса виявилася передовсім на полі господарської дії пластового юнацтва.

Сьогодні, коли пластова юнацька молодь у цілій своїй масі найшлася у впорядкованих обставинах — члени Пластового Гуртка мусять зрозуміти, що без власного майна-виряду вони не є Пластовим Гуртком, а тільки випадковим і

маловартісним збором одиниць, які не здібні до сталого збройно зусилля, до спільної будови.

Питання придбання фондів для збірної дорогою спільного зусилля є переважним усуцільнюючим засобом, який риночною виробляє ініціативу, вмілість реального планування, організування розподілу зайвлять, відповідальності одного за всіх і всіх за одного. Починаючи від членського внеску аж до найскладнішого пластового заробітку, та від книги писаря аж до шатра і човна, чи стінної газетки, — все це мусить бути обговорене і ухвалене цілим Гуртком, а далі Куренем. Фінансові засоби мусять бути теж ними самими роздобути.

Точність й обов'язковість у владуванні членського внеску до каси Гуртка є мірилом виробленої точності і обов'язковості пластуна. Пластуна має псувати за своїм скарбником, щоб вчас заплатити внесок, а не чекати, поки скарбник його не відшукає.

Пластовий заробіток має на меті крім придбання фондів виробити у пластуна зарадність, самостійність і пошану до праці. Ініціатива й номисловість юнацтва має тут необмежені можливості. Починаючи від збірки старого лаперу і нашій шляхотних металих та станюліх, почерез роздавання рекламних летючок, розпродажки видань, виконування ріжних робіт для громадських установ (відновлювання доминок, миття долівок, лорядкування їх тощо, включно до виконування хвищевих робіт для фірм), вкладання святочних карток до коверт, пакування святочних лакунців (і праці на фармах підчас живи) —

Група учасників Міжзонального Виховального Курсу Впорядників Морського Пластування на Штарнбергерзеє в 1948 році під час вправ з вітрильником.

це мозаїка можливостей для пластунів і їх ініціативи. Очевидно, що кожний пластовий заробіток і спосіб його zorganizування мусить бути докладно розглянутий.

Ощадність пластунів треба трактувати передусім, як ощадність індивідуальну, хоч саму акцію треба включити до діяльності Гуртка. Ця акція не може приносити безпосередньо користі для Гуртка, але ведена планоно і цілеспрямовано крім плекання властивостей вдачі, може теж багато улепшити працю Гуртків. Ощадність ведена через цілий рік дасть підставовий капітал для візиту до табору, на прогулянку чи сгрічу і заощадить у гарячому моменті багато клопотів щадникові, його батькам і друзям у Гуртку.

Коль ор та жа пластових видань має виростити прив'язання молоді до своїх виховних журна-

лів, почуття відповідальності за пластову пресу під матеріальним оглядом та піклування нею (організація збірок на пресовий фонд, збірка оголошень до журналів тощо). Зокрема важливим є негайне розширення пластової преси, кому вона належить і стягання за неї належності та справне відсилення її у призначене місце.

Майно Гуртків і Куреня мусить бути у заряді окремих осіб, але всі члени повинні мати його перед очима, тішитися і піклуватися ним. Шатра, казани, корогви, до сигналізації, піонерський в'яз, аптечка, човни, каюки, колеса, мотоцикли це можливе майно Гуртків і Куренів, що його треба мати у докладній евіденції та відчужності і передавати у порядку черговим діловодам. В цей спосіб молодь зможе виробити у собі дбайливість про громадське добро та почуття відповідальності за нього.

З пластового життя

Шіснадцять країн

ПЛАСТ У АВСТРІЇ

У 138-у річницю народження Тараса Шевченка, пластуни і пластуниці з місцевостей Куфштайн й Інсбрук у Тиролі zorganizували дня 9 березня у Куфштайні шевченківський літературний вечір з програмою у 10 мов.

Програму вечора, якої виконавцями були українські пластуни і пластуниці та представники молоді різних національностей, вивопинили головою Шевченкові твори в постійних перекладах на німецьку, словінську, чеську, малярську, словацьку, латвійську, білоруську, французьку та російську мови.

Про що вдало імпрезу є замітки в австрійській пресі: в „Тиролер Тагесцайтунг“ з 17. березня та в „Тиролер Нахріхтен“ з дня 21. 3. 52. Тепер у Тиролі є тільки 19 пластунів і пластунок, але вони зуміли доказати, що з маленьким навіть гуртком зробити можна велике діло пропаганди української справи на чужині.

ПЛАСТ В АРГЕНТИНІ

На початку цього року, подібно як і попереднього, українські пластуни взяли участь у прощі до Люхану до чудотворної статуї Люханської Богоматері Дівниці.

Сформований похід, що складався із самих Українців, що це була українська проща, з корогвами, хрестами і національними прапорами, з музикою наперед, що в ній грало багато пластунів, перейшов вулицями 200-тисячного Люхану до калічч, де призначена статуя.

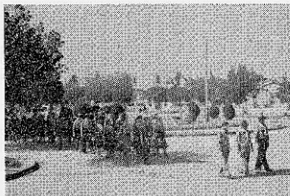
Чужинці з цікавістю дивилися на цей похід, фотографували та передавали через гучномовці про цей похід і свято.

У ряжках тієї урочистості відбулося урочисте Богослуження в асисті 7-ох священників.

Чужинці, а зокрема чужинні священники, з найбільшим зацікавленням приглядалися Богослуженню.

Проводник о. Місіонар розпочав свою проповідь такими словами до усіх прив'язних:

- Українці, Християни!
- Ми наддаки славних княжих Русичів, що земля своїх від диких нападників, власними трудами боронили,
- ми нащадки преславного козацького Війська Запорозького, що в обо-

Похід українських пластунів вулицями міста Люхан в Аргентині дня 24. II. 1952.

- роні віри й народу славою акрились,
- ми учасники Українських Армій,
- ми покоління вславленої безсмертними чинами Української Повстанської Армії —

зібрався в далекій стороні на молитву — щоб поклоні Матері Христовій і Матічці нашій, від усього народу українського зложити,
— щоб благословення і вислухання молитов просити!
Бо важко житиється нам сьогодні, всюди.

Проща зробила на всіх глибоке враження та всі верталися із вірою на краще Завтра.

ПЛАСТ У АНГЛІЇ

Пласт в Англії називається Клуб Виховних Осель і Мандрівок. Ця, а властиво подібна назва Комісія Виховних Осель і Мандрівок Молоді відома нам

6-ге Гвіздо УПН „Працьовиті“ з Едмонтону, Канада. Фотографувала новачка — іоне-орія Людмила Раковська.

з історії Українського Пласту з 1933-39 у Галиччині. Це не тільки назва, це щось більше — символ одного важного періоду Пласту в Галиччині.

Пластова Група в Англії невеличка, але діяльність її в останні чотири роки була велика. Можна сказати, зроблено майже все, що можна було зробити за цей період у таких обставинах, як були.

Пластуні і пластунки перебувають у таких місцевинах: Бредфорд, Аластер, Гілатон, Коршам, Лондон, Манчестер, Ноттингем, Гуллі та Лідс. Деякі віддалені від себе на одинадцять годин їзди поїздами поїздами (відстань Дітройт — Нью Йорк). А все ж такі були постійний зв'язок і співпраця, були спільні зустрічі, табори і наради.

У першому таборі в 1950 році було: учасників і учасниць 37, а інструкторів 14, за вірваннями: гр.-католиків 19, православних 17 і 1 римокатолик. Це найкраще вказує на притягаючу силу пластової ідеї. КВОМ видав теж інструкційний журнал для новацької праці „Новацка Вістка“, що його вислано до Австралії, Тунісії, Канади, ЗДА, і Бразилії. У 1950 році на табор приїхало 67 учасників та учасниць і знову 17 воярників та членів проводу.

У днях 12 і 14 квітня с. р. відбулася в Англії зустріч пластової молоді для відсвяткування 40-ліття Українського Пласту і при цій нагоді відбуло 3. Заг. Збори КВОМ-у.

На зустрічі передано між іншим дві точки: Пласт у лісі — на тлі ватри, шатер і лісу й гутірка про таборове життя та мандрівку чужиною. Все ілюстроване піснями.

Оригінальною була друга точка: „Наша Батьківщина“. На задній стіні сцени розішлено величезну карту території землі, де поствала Україна, на якій зазначено кольоровими силуетками: ліси, ріки, гори, розміщення звірів, земельних багатств та інше.

Гурток юнацтва з Лондону розказував 15 фрагментів із минулого України, які становили одну цілість до нинішнього дня. В тому самому часі юнаки з Бредфорду, що рисували карту і приготували знаки продовж швітора місяця, на-

лілювали на карту назви міст і силуетки церков, замків, Січі і т. п. та значили границі України у своїх етнографічних границях та з усіма даними. При завішуванні знаків брали участь теж новаци, що підносили їх юнакам, які сиділи на високих драбинах. Гутірка була теж ілюстрована гагілками, хоровами, танцями поодиноких областей, як теж прапорами і гербами поодиноких українських земель.

Усі прийняті з великим зацікавленням і подивом слухували за програмою, яка теж і в виконавців залишила незабутнє враження і спільно переданого діла.

Загальні Збори вибрали новий виділ у такому складі: ст. пл. Марченко Олександр, ст. пл. Радь Василь — І. заступник (попер. голова), ст. пл. Олександрія Пеля — II-га заступниця, ст. пл. Оксана Парашак — секретар, ст. пл. Дубіль Роман — скарбник, ст. пл. Клим Василь — господар. Контрольна Комісія: Петренко, Дубалинська і Добрянський. Зв'язок із громадством пл. сен. А. Герасимович.

Почин до оснування КВОМ-у дала уповноважена ГПС Цього Паліів, що перебувала останньо на деякий час на терен Канади.

ПЛАСТ В КОРЕЇ ТА В ЯПОНІ

Зпочатку тільки поодинокі, а пізніше малими гуртками від'їхали наші друзі пластуни до Японії та Корей. Їх покликано до цього нового обов'язку, служби країні нового поселення. Коли наші пластуни ідуть тепер до війська, то ми ділимо з ними те гаряче бажання, що може при кінці їх воєнних зусиль і визволення. Може їхні стони перші диткути визволеної України.

Із листування, що приходить від них, пробивається розуміння цієї нової ролі та прив'язання до пластової організації. Пропагандистський лист пл. Радикевича, що пішов один із перших на поле бою та писав прохання до ГПС, щоб затвердити його Гурток далекого віддалення „Ліс по Світі“. Пізніше, коли вже було їх там більше, стали думати навіть про те, щоб заложити свого роду Осередок Праці для тих пластунів, що на Далекому Сході.

Лірика Раковська

Зелене світло

Чому Ти не ідеш на пластовий табор? Твоїх оправдань щодо цього закиду вчинися не буду, вони не виправдують Тебе, бо Ти стала рабом міста.

Ти не ідеш на табор, бо боїшся зелені, тиси і простору.

Ти змиш до брязкоту, до пронизливих сирен і до темних вогків вулиць. Твоя душа стала каменем, що його не може зворушити легенький шелест листя чи жидкий потіток. Щоб зберегти власне життя, Ти мусиш почути рев і свист усяких машин, які наказують Тобі: „Уступися!“

В більших містах, щоб не заглушило Тебе цікавото виття сирен, уживають світла, зелена барва якого означає: рушай, іди вперед!

Рушай! Іди вперед! — за зеленим світлом в зелені вільні простори. Хай шелест листя не наводить на Тебе страху, бо він Твій приятель. Він вітає Тебе в своєму лісовому царстві, співачкою привітальною гимна.

Іди вперед! Іди, не зупиняйся, бо зелена барва — це воля. Коли зайдеш в глибо лісу, де сумерк і тиша огорне твою душу — не піддавайся! Спочинь хвилину і прислухайся мовчазці. В ній Ти не почуєш страху і жалю, а почуєш відвагу, перемогу та поклик у дальшу мандрівку. Ти подобиш що тишу, відчуєш її велич та красу.

Але їхні подруги і друзі пластуни не залишили тих, що відійшли до нових важких завдань, без співчуття та помочі.

Реферат старших пластунок в ЗДА і Комісія УСП-ів і тепер Реферат УСП в ЗДА наладдили з поодинокими пластунами листовий зв'язок, подавали відомості про те, що діється в Пласті, пересилали пластову літературу і дрібні свідаточні пакуночки.

Ця акція з обох сторін: зв'язок з Пластом і зв'язок пластунок і пластунів з ними, що на полі бою є найкращим доказом на вартість пластової організації і пластової ідеї.

Іди вперед! Іди не зупиняйся, бо зелена барва — це воля. Ось журкит потічка — приятель мандрівника, приятель спрагненого, захисник водних створінь та виразник міту про водні думи — розкаже Тобі казку простору та століть. Слухай, як він тут реве та стогне, не він перемагає граніт і простори. Чуєш, як ніжно журчить він тут — це переказ про шастя. А тут він ледве, ледве рухається, здається відпочиває, або пеститься в обіймах захоляючого сонця.

Іди за водою потічка, вона веде Тебе в табор, що шукаючи захисту перешкодам, заховався у гадузках зелених кущів.

Піди і сядь при горючій ватрі. Подумай, чи не вілчуху у тім моменті його найбільшою краси?

Глянь, довржуй темно і тихо. Вітер відлетів на спочинок, тільки потічок нічним шепотом співає колосняку до сну. Темносине небо засяє зорями із нічним мандрівником місцем кличе Тебе молитися й величати Бога.

А тут перед Твоїм обличчям горить вогонь перемоги, іскри якого летять в твою душу, вони печуть, вони розпалюють вогонь в Тобі і Ти присигаєш...

Раком, висуває голову зі шатра на зустріч сходячому сонцю. Навколо природна прибрана дорожчинками діамантами, краплями роси. На гілці пташка співає пісню, дитячє ступає в дерево, комашка пролітає над головою і травичкою поже маленький слямачок.

Вони вітають новий день, сходяче сонце і Тебе.

Рушай! Іди вперед за зеленим світлом у зелені вільні простори!

Іди, не зупиняйся, бо зелена барва — це воля!

О. Гаврилюк

МАНДРУЙМО!

Стрімкими верхами, темними лісами, Мандруймо, мандруймо!
Ясними стежками, річок берегами, Мандруймо, мандруймо!

Лисячі поради пластунам на мандрівку

Під час мандрівки

Сокира

Вчасно вставай, зранку мандруй, але біля 5-ої по пол. будь уже на місці, де бажаеш розтаборитися наніч.

Скорістю ходу треба устійнювати за найслабшим і найменшим із гурта. Носити тільки воняні шкарпетки; найкращі є плетені дома. Під час довгих відпочинків є добре здіняти черевки і шкарпетки. Коли треба мандрувати під час дощу, найкраще скинути якнайбільше частин одягу. Як довго машеруємо, немає небезпечні перестуди. Не роби відпочинків та відп. не поспішаючи, але на місці розтаборення зодягай все те, що був скинув.

Коли приїдешся переночувати одягнутому, треба здіняти черевки, пояс і випорожнити кишені.

Мандруючи відлюдними околицями вказано мати з собою „залізну порцію“, яку можна розкрити тільки у випадку konieczної потреби. До „залізної порції“ належать сухарі, спорожкована зупа, чай, цукор, шоколад, м'ясна консерва, сухі овочі. Найкраще зашити її у полотно або примістити в алюмінієвій пущі.

Найкраща до запалювання вогнища є березова кора, що відстає від стна — вона краща за папір.

Відходячи, не забувайте загасити вогнище, присипуйте його землею, досить високо, щоб вітер не роздував іскорки.

Ніколи не вирізуйте свого прізвища на корі дерев; шануйте працю селян, не нищте непотрібно трави чи збижжя і не „заглядайте“ на чужі овочеві дерева.

Проти вкуншень комарів помагає натирання шкіркою щитрини.

Грім вдярає найчастіше в окремі дерева; дуб і шпилькові дерева стають частіше цілєю грому, як бук, береза чи горіх. Наказь нема таких дерев, в які грім не міг би вдарити. Тому перебувайте оподальк дерев під час бурі.

Я називаюся Пластова Сокира — Ваш приятель на мандрівках і пластових таборах, де я так радо з Вами перебуваю. Може Вас це і дивує, що на одних сторінках звертаюсь до Вас, але думаю, що Ви як добрі пластуни, оборонятимете мене у всіх тих, що зале оборонять зо мною, а що провадить часто до нещастя, розбиття нашого побратимства, а то й моєї загибелі. Тому вислухайте тих декілька прохань:

Не забувайте, що в мене є гостре вістря, яким при необережності можна небезпечно зранити себе або других. Тому держіть мене у футералі, коли мандруєте, і подавайте мене другим тільки від сторони держакка. Коли Ви хочете роззубрити дерево, не забудьте підкласти колоду, або пен. Ніколи не рубайте на землі або на камені.

Коли таборуете, не забувайте на мене і зробіть для мене сухе приміщення. Найкраще вбійте мене в пеня зрубаного дерева, але ніколи у землю — бо там на мене чатує мій відвічний ворог рика, але і я можу бути великою небезпечною для Ваших ніг.

Не вигягайте моїм вістрям цвяхів — для цього є у мене спеціальний отвір, бо інакше я вищерблюся.

Якщо мою вестря затупиться, зможете його вигострити пильником, а описля вигладити бруском. Коли гострите мене, не робіть з мого вістря гострого клина, тільки легко заокруглюйте, бо тоді не буду шербитися.

Після ужиття витріть мене завжди сухою ганчіркою, а ще краще намастіть мене чистим товцем, що буде мене хронити від ржі, а Вас від нещасливих випадків.

Вас певне цікавить, як то ми тут, в Західній Канаді, а в вужкому розумінні в Альберті, займаємо морським пластуванням, коли тут зими „з'являють дев'ять місяців, а потім літо і літо“. Правда, відв'язується є чому, бо хоч сніг і лід — воля, але сонгарський чи десетарський спорт годі назвати морським пластуванням. А все ж такі ми „морепластувачі“ по наших, головним чином, „лейках“, яких в Канаді стільки, що в році зими у порівнянні до літа. Тільки сонце почне припікати і стопиється лід, тоді ми кидаемо совги в кут (кращі пластуни смарують їх товщем і вишають на кілочку) і Ямаю на воду, щоб захити радощі купелі, плавання, заганянь, водних гон і веслування, якщо ще не своїми, то винаймаленими човнами чи вітрильниками. Одного ми не можемо подарувати канадській матері-природі, а саме комарів. Їх тут хмари, а це в воге літо. З неявиство до тих наскомиш тут навіть ніхто не співає славної пісні „Ой, що ж то за шум чуїнаєш“, бо пісня то пріємність і найбільшій її співаєтся на одні природі. Але ми тут тих пріємностей маємо обмаль, бо в зими розтулюють рота небезпечно, можна собі обморозити язика, а вліті можна задихнутися комарями. Тому тут народ маю співучий і мовчазний, хоч веселій і дуже добрий.

Організоване морське пластування починається фактично тільки тепер, бо досі не було можливостей його започаткувати. Куди краще воно розвивається в Східній Канаді (Торонто) де справно діє юнацький Гурток „Морські Соколи“, який може з Вами конкурувати і я певен, що колись між Вами діяде до змагу в уміностях з морського пластування.

Хоч канадська природа дуже неперебірлива в відношенні до людей, а підсоки Канади краще надається для червоношкірих, чим для білих, то я собі не кривдую і не можу собі уявити життя без снігу, льоду й зимних морозних вітрів, а літом без комарів і льодово-холодної води в озерах. І мало є сміливиц, що важають поринати на кілька стіп, бо там в глибині ше можна намачати лід, як жаргують Канадійці. Чудова тут вєсна, коли єдине листкове дерево осика та її посестра сосна (яке на зимі!) починає пускати бруньки і хоч біленькою зеленню, але свіжою і юною, починає різко відізнятися від синяня неба, що весною тут інше, як в краях, які я бачив. Але від весни куди краща тут зима, хоч

цієї синяня тут мало, а вся природа починається білою табою та не творить з небом майже ніякого контрасту, яке стеє ставлею холодної краски. Ворон і інші пластні тут майже нема. Воробі, синці, синці, зовні та каюти (шось в роді вовків) стають завжди білі і їх годі завважити на синігових просторах. Не біліють тільки сороки (там, де вони є звичайно чорні) й куропатки. Це вся звіря, якої дуже мало в зимову пору. Озер не можна зовсім відізняти від степу, а обрію часто від землі.

Коли має бути зміна в природі, тоді вечером на неби починають бігати полярні світла, що переливаються в різні видні й форми та грають всіма красками веселки. Іншим разом світло не ходить від краю до краю неба, але стоїть пікругом на північній стороні неба наче від велетенських пожарів заграва, але не ярко червона, а матово рожева. Коли ж має бути крикий мороз (яке переживає тут 34 ст. нижче зєра) тоді сонце починає „дівастити вуха“. Сонце тоді зб'язується в широкійший круг ясно-червоної світляної краски, а на кіньях проміру в поземному положенні звернуть ше два сонця, сілою світла значно слабше від центрального. Тоді в природі настає така тиша, що навіть вітрець не заколише осикю, бо має загостити біла смерть. Тоді, після цього полярного явища, настає такий мороз, що важко дихнути, а коли вилляти воду на сніг, тоді вона котиться грудками льоду. Вікна тоді зовсім замурувані, а автомобілей руху припиняється. Тільки важко сохнуть позда, а рез гудків паровозів роздирає тишу, але й негайно завмирає без ніякого відгомону. Коли ж потепліє, а стартую свого „Шєна“ і їду в прєрію до знайомих фармерів, або до більших містечок.

В місячні прозорі вечорі, я часто бачу витоптанні на снігу круг кричальні ніжки, що в морозну ніч гріються до „козаського сонця“ беззастанним плінганням почерез голови своїх друзів. Часто вони попадають в засяг рефлекторів авта і ї годі їх можна наловити руками, бо мало котрий з них згодвається вийти з дорони світла та скончити в підгородню культуру світом. Втомлені та до краю вичерпані доугою втечею лягають на шаяху й ждуть смерті, або на часок покинувши світляну смугу нехайно знову повертаються до неї. Коли ж проїжджати попри загороду фармера, тоді в пригородньому рові, зовсім занорпаній в снігу, тільки

НАШ ШЛЯХ

Усмішка променів весняних
Відбилась в ріках, у ставках,
Запахів трави, квіт вишневий
Молитву шепче на гілках.

Над яром тьма і хмар гітучих
Весни серпанок засіяв.
Барвінок нам до нив квітучих
Смарагдом шлях новий улаш.

Дзвіночки сині дзвонять пісню,
Мелодія у даль пливе —
Нас пластуни, до сонця й волі,
На шлях новий весна зове...

Все вище летом крила сокола
Співають гордо в нашу пуглу!
До волі вється серце наше;
Джерел холодних прагне гурь.

До сонця в нас усіх стремління —
Нас манить промені в степак.
Із гаслом „Бог і Україна!“
Верстаємо сміло новий шлях.

морду видно, лежить на чатах пес. Коли під їхати до нього, він звичайно робить оборот довкола себе й біжить наперегони з автом, нерас і 50 миль на годину, але як хвіст 2 хвилини і втомлений вертається до свого місця внаду, щоб знову чатувати. Фармерські пси зводять часто завязі бої з кайтатми, що особливо зумовлено порогом облягати господарства, щоб покусати сурятину чи „невесничку“ 25 фунтовим індиком. До людей, навіть собак незнайомих, ці пси зовсім привязні й ніколи нікого не кусають. Літом та осінню пси роблять службу на полі, самі без господаря виганяють і приганяють худобу, не дають сісти крукові чи ворони навколо подвіря і навіть на деравах коло домів та так пильнують курят. Під час молочення ходять слідом за „герданками“, себто возами, на які фармери навантажують снопи, щоб їх івезти до молотилки. Тоді з-під розбитих вилми купок на всі сторони розбігаються мшні, а пси їх заплюском вибівають. Трапляється і заєць під полукінком, але й він, середга, тоді вже не знає пощади від бістрисх псів. Буває, що пес зчипніть за бором над озером і тоді оба, після довгої боротьби, покосані й скрипаньдні, тягаться на землі, не спускаючи свого протинника з ока.

Найбільші в Канаді фармерські коби, бо й вони як і пси не мають права вдеи

чи вночі зайти до хати, але гріються до сонця під дверми доми. Почують по стаянях та лаяють мшней, а коли змино допече, бо в стайнях звичайно мало худоби, хіба малі телята, тоді трусяться на морозі під дверми з обмерзлим вухами й найжені, несе дикі. Худоба, крім малух телят ноше і днює на полі під стогами соломи, якою виключно кормиться, а потітья огріють водою в величезних коритах, в яких сторчить залізна грукба, яку підкладають згори, бо немає в воді ні джерват, ні „люфтика“, хіба „пайна“ стирчить на поверхні води пушена віся дна грукби. Вже з осені, негайно після молотилки пускають худобу до соломи, яка віддається в стирту, робить собі пещери й там зимує. На весні така стирта виглядає як хата на курячій ніжці. Правда, що корови й коні дстають грукбу влохату шерсть. І зосім виглядають як дикі. Коли невеселий мороз худобу докучить надворі, а в мороз заганяють до стайні, бо молоко під руками мерзне. Літом, коли корови приводять телят, тоді закривають їх перед людським оком в кушах, і треба вжити добре сідити, щоб найти теля. Коли ж корова побачить, що за нею слідять, продовж довгого часу не хоче зрадити місця перебування теляти, хіба що воно голодне, само вийде й попадеться в руки господаря.

Осінню туд найбільше займаються ловами. Стріляють цілими табунами качок, диких курей, гусей, фазанів та іншого птаства. Качки й гуси прилітають в мої сторони з півночі, коли там таже короткий день і вони, дуже напелравні, не мають часу продовж короткого дня неспитися. Вкорочений осінню день є, мабуть, причиною вилету птаства на подуде. Тоді всі озера криваються качками, а в комшах залягають обережні гуси. І коли качок можна вбити штук десять за одним вистрілом з стрільби, особливо коли ранком є зимно і качки тудяться головками, то гуси все розложі й насторожені, не дають підійти до себе на кілька краків, щоб до них можна було стріляти, коли злінуть. Але перед добрим ловецьм і обережні гуси мусять капітулювати. Тоді ловець любитьє їх пухким поеластим прям і впаднатици фунтовим, нерас, тигарем.

Ось такі спостереження я зробив з сповітих мандрівок по своїй парохайській окупі, яка в мене „невеселішка“. Може зазвичайні за станицьлівську область. Почав я з морського пластування, а закінчив суходутним. Але що зробити, коли води тут було б багато, коли б не зима. Іншим разом напущу дещо про риболовлю на великих і менших озерах та річках.

М. К.

Для розваги і науки

Пригоди переплетника

Перед першою світовою війною, під час відвідин австро-царя Франца Йосифа у Львові представляли йому всіх радних міста. Як при таких нагодах годиться, подавали йому, прізвище і звання кожного радного.

Франц Йосиф мав для кожного кілька „ласкавих“ слів. І коли представили йому одного з наймолодших радних — Пан Н. Н., інтролігатор — сказав він з подивом: „Дивіться, такий молодий, а вже інтролігатор“.

По приїзді до Америки треба було вкінці випакувати всі скрині й валізики — те, що в них було розшити і розложити і — „перестати жити в валізах“ — При цій нагоді виийшли на світло денне різні книжки, залишки різних етапів нашої мандрівки. Деякі з них старі, добрі приятелі, а деякі не відомо як сюди попали. Але всі вони мали одне спільне — дещо підвищений зовнішній вигляд. Деякі мали тільки перетні обкладинки, але деякі таки зовсім розітатились.

Думаючи категоріями „Старого Крау“ взяв я десяток найбільше знищених і пошод до переплетника, що його по довгому шуканні й питанні найшов у бічній вулиці. „Пан інтролігатор“ пооглядали книжки і подали мені свою шшу. Я книжки запакував, пробумотів щось про те, що це мущу подумати і пішов додому. Дома думав я довшу хвилину, — і не міг рішити, чого родне слухати. Чи докрявимо погляду подертих книжок, чи твердого голосу порожньої кішени.

По двох тижнях тяжкої боротьби двох світів — матеріалістичного й ідеалістичного — вискохнула ідея: — а від чого пластова зарадність! А який так спробувати самому?

В першу вільну суботу забрався я до роботи. Своєю конструктивну працю почав я від того, що цілковито розібрав одну книжку, щоб збагнути, „ак вона зроблена“. Перше вражіння було — „та це зовсім просте“. — Про другі й треті вражіння, які виникали в часі опрацювання мого першої книжки — не говорю. Вони дещо не годилися з цими першими,

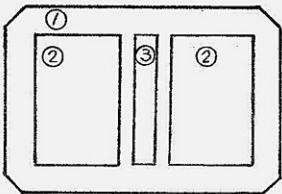
але вкінці передімного лежала перша, власноручно оправлена книжка — моя гордість... але залишим це.

Ужко зостав хотів би іти моїм слідом — то раджу також зачати перше від „деструкції“. Годі мені все докладно описати, а книжка розложена на свої складові частини дасть більше інформації, як найкращий опіс.

Кожна книжка складається зі складок чи пак аркушів. Книжка, що її опрацюємо, треба розложити на її аркуші, хребет обчистити зі старого клею і повиягати лінки, якими вона була давніше зішита, а які вже порвалися. Потім треба те, що звичайно роблять машиною, зробити ручно — значить книжку зішити. Разом із першим та останнім аркушем треба винти дві картки паперу, з яких одна зовнішня потім наліплюється на обкладинку. Вони мусять бути дещо більші як книжка і мати вузький загнений рубець, що входить між першої і другої цієї останній та передостанній аркуші. Розв'язку цієї технічної проблеми, як також спосіб зшивання пояснить вам краще Ваша розібрана книжка — як я це зумію.

Книжку зіштити можна різними способами, але найпростіше було мені вживати газів на хребет, такої, як її можна мати із густого бандажа. Можна теж вживати кусника тонкого полотна. Починаючи від останнього аркуша пришиваємо їх один за другим одією і тією самою ниткою до вище згаданого куска гістої газів так, щоб вона творила хребет. Кусок той має бути дещо вузький як довжина книжки, а на ширину виставити по обох сторонах хребта на яких 5 см. Тим вистачимо кусником припляюється книжку до обкладинки. Розгляньте добре Вашу розібрану книжку — то будете знати, як це робити.

Колі Ви перешите всі аркуші і зв'яжете початок нитки з кінемом — завяжете, що аркуші дещо від себе відстають, а ціла книжка якби трохи розітаталася... Але всьому лиху можна зарадити. В тому моменті значине бути потрібний такий інструмент, як інтролігаторська преса. Як я дійшов до цієї стадії в оправі мого книжки, то наступила деяка

1. Полотно, папір або шкіра на оправу.
2. картони на обкладинки.
3. картон на хребет.

перерва, бо треба було якось проблему преси розв'язати. Професійним переплетникам левно буде моя розв'язка завдання глумом — але моя преса робить першорядну службу. Я аязав дві звичайні дошки і куїни в залізнім слепі два інструменти, яких назви не знаю ані в українській мові, ні в англійській, ні в німецькій. Я просто показав пальцем і пан в крамниці заждав десь біля двох доларів за них. Ці інструменти діють після засади того, що в „старім краю“ називалося „шрабшток“ і як їх прикручувати, то вони стискають те, що між ними кладеться. Я кладу книжки між свої дві дошки, все разом всажую в ті два інструменти, прикручую скільки йде і преса готова. Хто хоче, може собі купити або зробити правдиву пресу, але тоді він вже не початківць-переплетник і його моті завзяти не торкаються. Коли маємо вже „зорганізовану“ пресу, що її кожний може з більшим або меншим „шиканям“ сам викомбінувати, всаджуємо нашу книжку так, щоб її хребет виставав яких 2 мм, smarуємо його (хребет) звичайною гумою, яку можна купити за 10 центів в кожному „дрогсторі“. При тому вирівнюється ця помилка, що її Ви зробили, пришиваючи один аркуш за широку від другого. Ви пальцем вирівнюєте газу чи полотно на хребті, існуючий налідрі газу уложиться і засохне з гумою — і книжка вже виглядає сик-так.

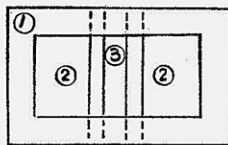
Наступний крок — це рівняння берегів книжки. Для тієї мети рисуєте побіч кожного берега просту лінію, де хочете книжку об'ятти. Звичайно два-три мм від існуючого берега. По змозі ці лінії повинні йти рівнобіжно до друку в книжці і повинні сходитися під прямими кутами. Книжку об'ятти криво можна завжди перед знайомим пояснити спеціальною модерністично-артистичним наставленням

переплетника — тільки біда, що ніхто людині не вірить.

По нарисованні цих прямих ліній всаджуєте книжку в пресу так, щоб цей беріжок, що має бути об'яттий, саме виставав поза беріг дошки — й обтинаєте. Чим? От тієї то проблеми я ще не розв'язав задовільно. В Європі для таких людей, які оправу книжок тротували поважно, існують окремі округлі ножі до обтинання. В Америці я ще такого ножа не знайшов — а шукав вже за ним по різних можливих і неможливих крамницях. Ніхто навіть не чув про такий. Пробував вже всякі ножі, між ними і ножики до голения. Об'ятти можна, але трохі криво все виходить. Або ніж втрапляється за глибоко — або робить зуб. Покищо, поки не найшов кращого способу, обтинаю гострим ножем, а нерівності вирівнюю пізніше грубім „гласпалером“ (по тунгшюму — „сендлейпер“).

Об'явши книжку зо всіх трьох вистаючих боків рішаємо, чи хочемо хребет книжки мати простий — чи заокруглений. Простий вже маємо, а як хочемо мати заокруглений, то треба трохи потовтати мотокотом — заведе заокруглення, smarуємо хребет ще раз клеєм, кледемо під пресу і зачинаємо робити обкладинку. До обкладинки я потрійний картон і щось на покриття. Може бути полотно і папір, саме полотно, або шкіра. Де те все купити? Не знаю — пошукайте!

З картону витинаєте два куски, величини такої, щоб яких 2-3 мм. виставали поза беріги книжки, хребет 3-4 мм ширший від хребта книжки. З матеріалу, що призначений на покриття, нпр. полотно, витинаємо один кусок такої величини, щоб на ньому помістились всі три куски картону. Картон smarуємо з однієї сторони клеєм і кледемо на полотно так, щоб між великими кусками і хребтом були ок. 2 мм вільні, призначені на заглиблення. Потім smarуємо клеєм вистаючу частину полотна від вутра, загнимо її і прикладаємо на вистаючу частину зворотню сторону картону. Книжку витинаємо з преси, smarуємо клеєм обидві зовнішні з тих двох листків, що ми їх вишили разом з обома зовнішніми аркушами книжки (гляди — Ваша розібрана книжка!) — прикладаємо у відповідному місці до обкладинки, яку загинаємо і кледемо під пресу, щоб сохла. Під пресу треба покласти так, щоб хребет, який і ширший від книжки, виставав дещо поза беріг преси. Тоді він не заломиться, а утвориться заглиблення поміж хребтом та обкладинкою, що надасть оправі „фахового“ вигляду. При впливованні книжки в обкладинку та газу, що виставала по обох сторонах хребта, приходить річ ясна по-

1. Полотно, папір або шкіра після загнення.
- 2, 3. Обкладинка і хребет.

між обкладинку, а вище згаданий зовнішній листок книжки, засихає там і тримає книжку, щоб не вилетіла.

Як Вам за першим разом книжка не вийнється, або папір позгинається і не вийде рівно, не переймайтесь! Друга напелю буде краща.

Якщо хтось, по перечитанні того всього, що я понависував, ще не вміє би оправити книжки — нехай не зачинає відразу сумніватися в свою інтелігенцію. Якби я вмів краще писати, себто приступніше передавати свої думки, то я напелю вже був би членом редакції однієї із наших літературних газет і не мав би ані часу ані охоти писати до „М. Ж.“ Якби я вмів опрацювати книжки, то напелю мав би ІРОВОЄ свідощтво, і „працював по фаху“. А то я і не мав в пляні написати курсу переплетництва. Хотів я тільки поділитися з пластовою братією своїм аматорським, „кривавим лотом і слівцями“ здобутим досвідом. І тільки той, хто нахненний моїми пригодами сам взіметься за справу книжок, зможе моті поради зрозуміти і оцінити.

Що навіть такими домашніми способами, без досвіду і фахового знаряддя, можна собі неюдне самому зробити — найкращий доказ тих кілька книжок, що вже оправдані стоять на моїх полицях (які я теж сам зробив). Чи гарно ті книжки виглядають? Не знаю, але одне знаю, що перед тим розлітали, а тепер не розлітаються.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ ДЛЯ СЕБЕ МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ТВІР:

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
УКРАЇНОЗНАВСТВА

Перша частина в трьох томах, 1,200 ст. колірної і темні табличні й карти

УЖЕ ПОЯВИЛИСЯ ДВА ТОМИ!

Ціна одного тому ДМ 50, або дол. 15. Поодинокі зошити тільки до часу закінчення двору в ціні ДМ 8, або дол. 2.50.

Дальші вичерпні інформації жадайте в Видавництві „Молоде Життя“

„ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА“ є необхідною книгою для кожного громадянина, а тим більше для пластуна. Придуйте нам нових передплатників!

Замовлення шліть на адресу:

M. SHLEMEVYCH
347 Grier Avenue
ELIZABETH 2, N. J. U.S.A.

„МОЛОДЕ ЖИТТЯ“ — ВАШ ЧАСОПИС —
ТОМУ ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ ЙОГО!

Гарні і здорові

Поради як безпечно плавати

Ці поради призначені для добрих плаваків та для тих, що ними хочуть бути.
Для злих плаваків порад нема, бо вони і так їх не послухали б.

Не плавай ніколи самітно. Ти можеш перотонитися і нікого не буде біля Тебе, щоб Тобі допомогти або подати відваги.

Пів години плавання, це аж надто багато навіть і для дуже доброго і витривалого плавка

Не плавай принаймше дві години після обильної їди. Після надмірної їди можеш легко дістати корчі, що зроблять Тебе безпомічним у воді.

До плавання вибирай час пізнім ранком або пізно по полудні. Не плавай вночі.

Коли Ти береш лікарство з уваги на якусь недугу, то порадься у лікаря, чи Тобі вільно плавати. Деякі ліки викликають ослаблюючу реакцію організму, що може наступити саме тоді, коли Ти плаваєш (Напр.: хворі на цукрицю, що замивають інсуліну).

Коли Тебе зловить корч, намагайся держати голову над водою. Вдержуйся на воді, поки не приїде поміч, або доки не допливеш до берега. Корчі м'язів, хоч болочні, не завжди небезпечні, і плавак може ще сам доплисти до берега, коли тільки не втратить панування над собою із страху. Коли Ти дістаєш корчі легко, краще плавай тільки при березі і на неглибокій воді.

Коли Ти трісеся або посинів від холоду, не входи більше до води, а коли Ти у воді — вилази чимскоріше, витрися на сухо і одягнися негайно. Твоя купальна одягнута на той день скінчена.

Вилази з води, якщо тільки Твій друг, що з ним плаваєш, вийшов на беріг. Не задержуйся довше у воді, навіть, що б ще дещо поплавати при березі.

Не скачи до води і не нуркуй, доки не перевіриш глибини води. Упевняйся, що вода є принаймше 8 стійп глибока, а дно не вкрите каменями, куснями піщ, склом тощо. Нуркуй і скачи до води тільки під наглядом інших.

Не пливи на „далеку відстань“, коли біля Тебе немає човна, щоб Тобі допомогти, хоча б Ти вже передтим у подібних умовах цю відстань перепливав.

Не страхайся, коли натрапиш на водоростя. Коли напливеш на нього, старайся плисти „на пса“ і, не пручаючись, вдержуйся на поверхні води, доки знову не вплинеш на чисте плесо.

Якщо Твій човен перевернеться, а Ти далеко від берега, не відпливай від нього. Держася його, поки не приїде поміч.

Пам'ятай, що треба такої самої вмілості, щоб плавати на воді, що має чотири ступні глибини, як і на воді, що має чотирьох стійп глибини.

Не пробуй досягти забагато і не перехвалюйся своїми вмілостями і витривалістю.

Щоб добре плавати, то треба навчитися правильних стилів плавання, хоч і дуже плітка вода, не є ніколи запліткою, щоб не була небезпечною навіть найкращому плавкові, коли він необережний.

Якір

Скок до води

(На основі розповіді Елінор Голм й Джанні Вайсмюллер, американських мистців у плаванні)

Багато хлопців і дівчат заявляють, що вони дуже радо купуються і плавають, але скакати до води, а то ще й на голову, то це вже щось іншого. Найчастішу причину подають: щоб вода не дісталася до носа або до вух. Але, коли вони хоч раз побачать, як інші хлопці або дівчата скачуть, тоді найчастіше набирають самі великої охоти і собі скочити.

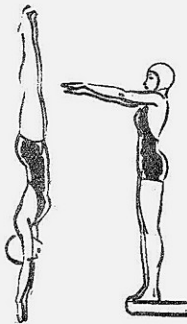
Деякі заувражені і вказівок, поданих тут, призначені саме для тих охочих. Очевидно приймаємо, що всі уміють плавати.

Перший крок

Може ви боїтесь скочити до води на голову? Щоб цей страх перемогти, попробуйте так: Сядьте на краю басейну до купелі або низького помосту біля

Скок із стоячої постави

Станьте над берегом води, пальцями ніг тримаючись край берега, коліна легко зігніть. Передніми пальцями у воді, випряміть руки як набадуже, голову сховайте (втисніть) поміж рамена, і не під-

води, розставивши ноги широко. Похиліть калодоб поміж коліна, схилиючи голову униз. Випряміть руки перед собою, пальці ступені разом. Втягніть глибоко повітря, замкніть уста, і відійдете з тієї постави у воду. Коли входите у воду, випряміть тіло, щоб голова пішла униз. а ноги вгору. Тепер намагайте руками у гору, щоб тіло виийшло на поверхню. Пробуйте це у воді п'ять і пів ступні глибокі.

Другий крок

Тим разом прилякніть на обидва коліна близько над водою, приймаючи таку саму поставу, як попередню. Відкніть глибоко повітря і відійдете у воду. Дальше подібно, як передтим.

Коли ви засвоїли собі ці перші два ступні, можете йти далі.

носіть її, коли зіткнетесь з водою. Тепер скочте до води, подібно, як попередню. Наступним разом, коли повторюватимете цей скок, держіть коліна сильно випрямлени.

Тепер скоординуйте замах руками і випрошеннями колін. Приймайте останню поставу, випрошуючи тіло, одночасно притягніть лещо коліна, замакуючи руками вліз і вглад. Коли рамена є вже надзді, піднесіться на пальцях ніг, втрачаючи рівновагу, випряміть сильно коліна і відмакніть руки до переду, але легко. Тепер ціле тіло повинно бути похилене до переду на прибл. 45 ступнів, голова похилена вліз, усе тіло докладно випрямлене.

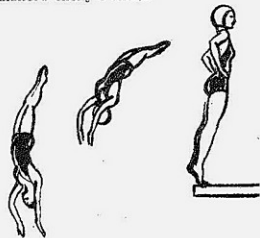
Відлякніться сильно ногами, як залишаєте беріг у скої.

Уважайте, що голова надає форму нашому скокові. Коли вона занадто відхилена узад — скок буде плоский, коли ж надто похилена вліз, скок буде за стрімкий. Вправляйте цей скок з основної стоячої постави, і вл побачите, що це ніка штука скочити до води, мов справний змагун. Скок із цієї основної постави є такий самий для всіх скоків, що відбуваються обличчям до води (фронтальні скоки).

Скок узад

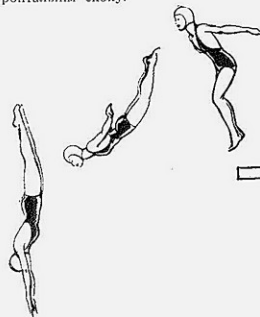
На кінці дошки до скоків, плечима звернені до води, схопіть рівновагу на вишніхках, держачи руки на бедрах. Числіть до трьох. Потому відбийтеся сильно догори, відхиливши голову взад, і перерегніаючися в лук. Коли найвища точка в скоку є досягнена, викиньте руки гору по лоза голову, щоб прийняти правильну поставу для занурення.

Цей скок є відповідником для фронтального скоку з місця.

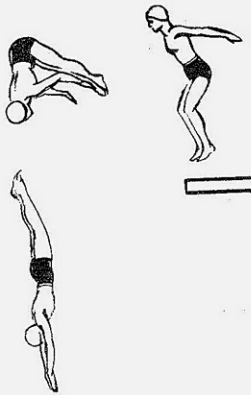
Ластівка

Зробити ластівку, — треба випрямити тіло, зберігаючи легкий лук взад в околиці ramen (не клубів). Голову треба держати випрямлену і легко угору. Рамена слід відкинути у бік, немов крила ластівки. Руки у цій позиції треба держати під час цілого скоку, а тільки дуже коротко перед зануренням треба їх перенести понад голову, як у звичайнім фронтальнім скоку.

Ножик вперед

Відскок є такий самий, як у основнім фронтальнім скоці, але замахи приходять від клубів. Приймїть основну поставу на кінці дошки для скоків. Випрямїть рамена перед собою на висоті плечей. Відбийтеся, як звичайно до гори і до переду одночасно. Згинаючи тіло у бедрах, руки дотикають нїг біля кістки на один мент і знову випростовуються. Постава при зануренні має бути така сама, як при основнім фронтальнім скоці.

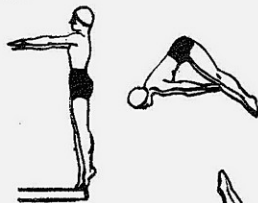

Ножик взад

Станьте плечима до води. Руки випрямлені перед собою на висоті барок. Відбийтеся догори і взад, переломлюючися у бедрах до переду. Руками дїткнутися нїг у кістці на момент, як у попередньому скоці. Перед зануренням до води треба прийняти таку саму поставу

Не плавай у надто холодній воді, коли Твій організм є вразливий на холод. Нагле зимно (скок до води) може бути причиною гострого корча у м'язах. Найкраща температура води для плавання є між 70 і 80 ступнів Фаренгайта.

рук і тіла, що є у основнім фронтальнім скоці.

тіло. Опускаючи енергійно бороду до грудей, робимо повного козла вперед. Очевидно, що руки будуть сильно помутати в цьому (як показано на рисунку). У висліді м'ятимемо повного козла, занурюючися ногами у воду, тіло сильно випрямлене, руки тісно при тілі.

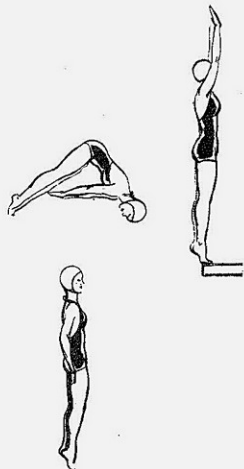
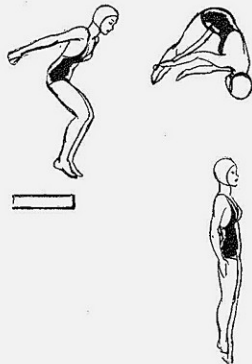
Млинок узад (з місця)

Стань на краю дошки, плечима до води, зрівноваж себе на пальцях, руки на бедрах. Відкинь швидко голову взад, з одночасним відбиттям і відскоком з дошки в гору і взад. В цей спосіб дістанеш роз-

Млинок вперед (поодинокий)

До цього скоку треба взяти розбіг з половиною дошки до скоку. Зачинаючи лівою ногою, беремо короткий розбіг до

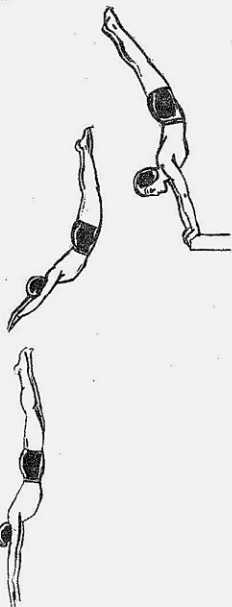
мах до обороту. Ноги сильно випрямлені, тіло перегнуте в бедрах. Як ноги входять у воду, треба легко перегнутися до зад у хребті, голова просто.

Скок із дуба.

Якщо Ти вмїєш ставати дуба на руках, то цей скок буде для Тебе легкий. Вхопнися руками за кінець дошки і зроби дуба. Хребет вигни, пальці нїг витягнені і разом. Вдержуй цю поставу до „трьох“.

вільного місця дошки. Відбиваємося сильно угору випружуючи сильно усе

Тепер переходили легко до задку відбиваючись руками. (Не треба робити махи.) З руками випрамленими увіходь до води.

Зауваження до всіх скоків.

Не виставляй на зовні ліктів, не згинай пальців. Не вигинайся в хребті, не будь штивний і не колишися на боки при розбігах. Голова контролює всі скоки, і має велику силу для вимхв. Ніколи не дивися влі, коли відбиваєшся від дошки.

Всі повисці скоки треба робити найвище з 1,20 м. висоти.

Лист до Редакції

10. Курнів, УПС „Чорноморіч“
Відзначення 29. квітня „Дня Українського Моря“

Ми члени 10-го Курня Уладу Пластуни-Сеніорів „Чорноморіч“ поставили собі за завдання, в міру наших сил, поширювати та поглиблювати серед нашого громадянства культ Українського Моря.

Тому рік-річно перед роковинами піднесення українського державного прапора на кораблях чорноморської флотії, 29. 4. 1918 в Севастополі, звертаємося до редакції українських часописів і журналів у світі, щоб вони на сторінках своїх органів належно відзначили 29. квітня — День Українського Моря.

Із сумом треба ствердити, що не заважаючи на світлі моменти в історії української флотії в першій Українській Державі княжкої доби, в другій — козацької та третій — нашої доби, у нас українським морським питанням майже ніхто не цікавиться. Тим то і дивно що, хоч все й всюди маніфестуємо свою волю збудувати Українську Самостійну Соборну Державу, то односторонньо забуваємо, що Україна без Чорного моря та Причорномор'я з Кримом не може бути ні соборною ні самостійною.

Щоб українське громадянство зацікавити українським морським питанням та заставити його вивчити, прохаємо й цього року у Вашому журналі належно відзначити день 29. квітня — День Українського Моря та Української Державної Флотії.

Ми знову від себе, щоб бодай частинно улегшити працю Хв. Редакції нижче подаємо деякі джерела, де можна знайти матеріали, що їх можна використати при цій нагоді.

Морська поезія:

О. Влизько, Г. Шкурупій, Е. Плужник, Л. Могильська (дещо було надруковане в місячнику „Нові Дні“, Торонто, Канада, ч. 23, грудень 1951), Бора.

Історичний матеріал:

„Історія Українського Війська“, В-во І. Тиктора, Львів 1936. — „Табор“ — військовий журнал, Каїш (Польща). Спомини — Ген. В. Петрів, Львів. — „Історія України“ ч. I і II — Д. Дорошенко.

Гуморески: з морською тематикою Остапа Вишні.

Крім того, між текстом просимо помістити гасла, як: „29-те квітня — День Українського Моря і Української Державної Флотії.“ „Чорне Море — Укра-

Дещо про линви та вузли

Линва від найдавніших часів служила і служить людині одним із найкращих засобів виконувати і полегшувати працю. Зокрема її тугість і гнучкість, в парі з властивістю ставати короткою або продовжуватися іншими линвами, є тимі прикметами, що роблять линву побіч лідийним одним із найпростіших, а водночас найважливішим засобом у праці людини.

Про линви маємо згадку в історії найдавніших часів, і то так далеко, що навіть важко ствердити, коли вона вперше почала служити людині. А все ж такі вона ще й сьогодні служить людині поруч найбільш скомплікованих і модерних апаратів та приладів.

Практичне пристосування линви до праці лежить у вузлах, що на линві даються в'язати і розв'язувати. Під вузлом розуміємо скінчене оформлення линви, що завдяки йому можемо виконати працю або зрівноважити силу.

Вузлі, в'язані на грубій або тонкій та найштовпій линві — нитці, мають величезні і різноманітні пристосування у найбільш різноманітних діянках людського життя.

В загальному ті пристосування є у таких діянках:

мореплавстві вітряльному — при обслузі вітрил, вищаженні і вивантаженні човнів, опусканні та піднесенні якоря, при прикріплюванні човнів у пристані тощо;

ряті в нитцві — при перев'язках, операціях, під час ратування з пожежі, під час нещасливих випадків на воді і в горах;

інське Море.“ „Для нації нема самостійності без моря — моря без самостійності.“ Д. Донцов.

Ми переконані, що Хв. Редакція належно розуміє значіння моря в житті народів і держав і тому віримо, що прикладно поставиться до нашої пригадки. З пластовим пригном

С К О Б !

За 10 Курнів УПС „Чорноморіч“
пл. сен. Степан Гела
Архів.

Торонто, 1. квітня 1952.

піоніри — зокрема в пристосуванні до таборування і будови мостів;
туристичні — при вилазках і злазненні зі стрімких гір;

будівництві — при відношенні і при держуванні різних тягарів від час будови;

летуистів — головню при обслузі балонів в парашутах;

текстальному промислі — наш оляг, це нічого іншого, тільки тоненькі линовки і шгудерні вузлики; при обслузі коней.

Кожна із згаданих діянок життя має свій відповідник і в пластуванні, а зокрема на терені технічного пластування. Тому у пластовій виховній програмі, вишколові про линву і вузли присвячується дуже багато уваги.

Але найбільш шкодення у вузлах лежить не тільки у їх практичному пристосуванні. Ця вартість є теж і в чисто виховній діячці. Школення у в'язанні найрізноманітніших вузлів та вмінні їх правильно застосовувати виробляє у пластовців спостережливність, пам'ять, вмілисть відтворювати зауважене, вигадливність, зручність та швидкість рухів.

Линви, що їх найчастіше вживається, роблять з рослини. Важніші з-поміж них — це: конопель, кокосове волокно, волокно листя бананів (т. зв. линви маніла), листки альоє (т. зв. линви сизаль), бавовна та італійські конопі. З уваги на пристосування линви слід теж і дібрати матеріал, що її з нього виробляється. На це треба звернути передусім увагу, коли маємо вживати линво у мореплаванні або до таких праць, де від того може залежати життя людини.

Линов із звичайних конопель вживається в піоніри та морепластві. Вони хоч тверді, зате дешеві і сильні. Линов „маніла“, що з вигляду гарні, сильні, але дорогі, вживається у спортовому морепластві, головню на спортових вітряльних.

Линов „сизаль“ вживається там, де линви працюють довгий час у морській воді. Линви з італійських конопель вважаються найвмішнішими з-поміж усіх линов рослинного походження, вони м'які в роботі, а намочені не тверднуть. Хоч дорогі, за те довог тривають.

Оріон

До Редакції пишуть

Торонто, 17. квітня 52.

Гурток „Хортиця”, Курнів ім. Лесі Українки, Пластова Станція в Торонті, Ont.

З нагоди Христового Воскресення, бажаємо всьому найкращого, успіхів у праці та повороту на Вішню Україну. Ми з захопленням читаємо „Молоде Життя” і стараємось помагати, скільки можемо. Минулого місяця ми видали гуртковий журнал „Хортиця” в 70-ох примірниках. Чистий заробіток вносить 2,00 дол. і це ми пересилаємо на пресовий фонд „М. Ж.”. Скобі! Христос Воскрес!

Гурток „Хортиця”

Підписи: „Монте Карло”, „Мавка Стрида”, „Лисичка” і „Скала”. Три підписи нечткі.

Вінніпег, дня 3. березня 52.

Курнів УПЮ-ок у Вінніпегу, Канада.

Від Станції у Вінніпегу пересилаємо пожертву на пресовий фонд „Молодого Життя” в сумі 52,00 долари. Одноразово побажання для Вас від Курнів УСП-ок, щоб журнал „Молоде Життя” містив більше виховних матеріалів для юнацтва.

Підписали: Ірина Куссий, куріна,
Ліда Білоус, кур. писар,
Анна Білоус, кошов.

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ

Остап Тарнавський. Життя. Вінок сонетів. Видавництво „Київ”, Філадельфія, Па. 8°. Сторін 32.

НАДІСЛАНІ ПЛАСТОВІ ЖУРНАЛИ:

„Новий Сокіл”, Біолетень Референтури Осели Української Молоді при Пластовій Станції у Боффало, Н. Й., сторін 10, циклоствя.

„Оріон” — Листок Дружнього Зв'язку 1-го Сам. Гуртка УСП, Чорноморці”, сторін 4, ч. 2/52 і число 4/52. Публікація, крім матеріалу, що відноситься до частини, містить теж дещо і з морського пластування.

„Калинові Листки”, видає К. УПС „Червона Калина”, ч. 1, Рік I, квітень 1952, стор. 32, циклоствя. Публікація, призначена для молоді, новацького віку — точніше для дітей, членів Курня.

Ст. пл. **Іван Дитюк, ЗДА.**

Привіт, Пане Сквастмастре, від Вашого старшого пластуна, який тепер перебуває в рядах американської повітряної фльоти.

С к о б !

Ст. пл. **скоб Богдан Бойчук, Лейк Кушаква, ЗДА.**

Вельмишановний Пане Команданте!

„Я мав щастя одержати від своїх друзів друге число „Молодого Життя” й розважити ним своє Великолепно самотність. В цьому ж числі я натрапив на Ваш заклик до всіх очих спірацювати в редакції. Тому то й я рішив попрубувати своїх сил... З пластовим привітом

С к о б !

Ст. пл. **розв. Ляриса Раковська, Едмонтон, Канада.**

Дорога Редакціє!

Пересілаю допис до нашого журналу. Думаю, що він буде на часі. Мої спостереження дали мені натхнення це написати, бо завважу нерозуміння природи у пластунок. Табор це для них щось, що треба відбуті, бо інакше не допустять до проби. В мої дописи я старалася зробити природу романтичною..., що було в моїй силі я зробила”.

Іван Головінський, Корея.

... Від УСП я одержав „Молоде Життя”. ... Направду робить гарне враження, так свого зовнішньою формою, як також і змістом.

Осмільюось переслати короткий допис до „Молодого Життя” і прошу помістити... Остаю з пластовим привітом.

С к о б !

І. Головінський.

Ст. пл. **М. Костко, Клифтон, Н. Дж. ЗДА.**

... Хочу стати співробітником „Молодого Життя”. Свій перший допис даю із „Свята Весни” в 1947 р. в Міттенвальді...”

Ст. пл. **скоб Орест Гаврилюк, Сейнт Луїс, Мо.**

... Пересілаю залучене до евент-використання в „Молодому Житті...”

Пресовий фонд журналу „Молоде Життя”

Виказ влат, що влинули до К.П.С. в ЗДА від 1. січня до 12. травня 1952:

Пластова Група у Бетлегем, Па.	\$ 13,31
Пластова Група у Пасейк, Н. Дж.	25,00
Старші пластуни з Японії і Кореї:	
Б. Одежінський — Японія	5,00
П. Патуляк — Корея	5,00
П. Бондаренко — Корея	5,00
Р. Васильшин — Корея	5,00
пл. сен. О. Чмола, Боффало, Н. Й.	0,50
4. КУПЮ-ок, Філадельфія, Па.	7,00

Разом \$ 65,81

Виказ влат, що влинули до Адміністрації Журналу „Молоде Життя” за час від 25. лютого до 15. травня 1952:

пл. сен. о. Богдан Ганушевський, Інісіфрі, Канада

\$ 2,00

Пластова Станція у Вінніпегу, Канада

52,00

3. КУПЮ-ів ім. Івана Мазепи в Нью Йорку, Н. Й.

5,00

Гурток „Хортиця”, КУПЮ-ок ім. Лесі Українки, в Торонто, Кан.

2,00

Оріон

25,00

Разом \$ 86,00

Дотепер влинули в 1952 р.

\$ 179,81

Усім Дорогим Жертводавцям складаємо щирю подяку.

С к о б !

Редакція й Адміністрація журн. „Молоде Життя”.

Листування Редакції

Ст. пл. **скоб І. Головінський, Далекий Схід**

Дякуємо за присланий матеріал. Друкуємо без змін. Просимо пам'ятати про наступні числа. Привіт Вам та всім друзям на Далекому Сході.

Пл. сен. о. **Б. Ганушевський, Інісіфрі, Канада.**

Дякуємо за присланий матеріал. Очікуємо дальших матеріалів. Скобі! А-гой!

Ст. пл. **розв. Ляриса Раковська, Едмонтон.**

Дуже раді з надісланого матеріалу. Друкуємо без змін. Чекаємо на дальший матеріал на подібні теми. Поздоровлення для всіх з Пластової Станції в Едмонтоні.

Пл. сен. **Володимир Барагура, Нью Йорк.**

Надіслану статтю друкуємо. Просимо про дальші матеріали.

„Зірка” — невідоме.

Ми надрукували віршик. Просимо подати свою теперішню адресу. Дякуємо.

Гніздо УПН-ок „Працьовиті”, Едмонтон, Канада.

Дякуємо за фото і допис. Фото містимо

у цьому числі. Просимо прислати нам прізвища осіб, що на ньому. Готуєсь!

Ст. пл. **скоб Орест Гаврилюк, С. Луїс, Мо., ЗДА.**

Надісланий матеріал містимо в цілості. Просимо прислати теж і до наступних чисел.

Ст. пл. **скоб Бойчук Б. ЗДА.**

Вірш одержали, дякуємо. Надрукуємо в черговому числі.

Пл. сен. **Кньоб, Аргентина.**

Надіслану статтю-допис використовуємо частинно. Просимо прислати повний опис із пластового життя і проблематики в Аргентині.

Ст. пл. **скоб М. Турко, Австрія.**

Матеріал друкуємо. Чи у Вас є окремі побажання з минулого шоло „М. Ж.”?

Ст. пл. **І. Гриневич, Австрія.**

Дякуємо за пересланий матеріал і просимо прислати дальші.

З браку місця не можемо відіслати всім заінтересованим.

Дякуємо ще раз усім!